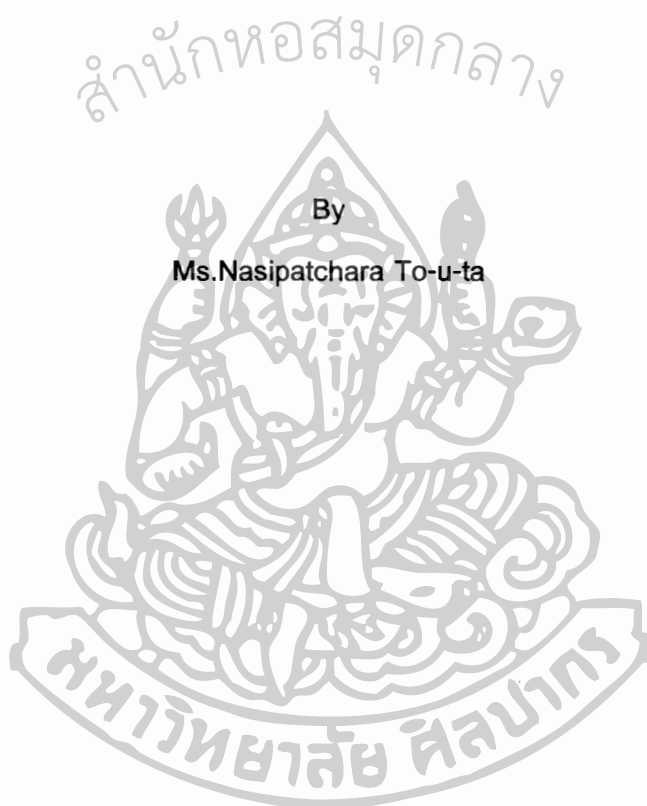

มิติที่ทับซ้อนของรูปทรงและวัสดุ
(DIMENSIONAL OVERLAP OF SHAPES AND MATERIALS)

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต
ภาควิชาศิลปะไทย
คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2555

DIMENSIONAL OVERL OF SHAPES AND MATERIALS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Bachelor of Fine Art (B.F.A.),

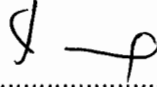
Department of Thai Art,

THE FACULTY OF PAINTING SCULPTURE AND GRAPHIC ARTS

SILPAKORN UNIVERSITY

2012

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้นับเอกสาร
ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปไทย

(รองศาสตราจารย์ปริญญา ตันติสุข)

คณบดีคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

9 / ๑๑ / ๕๕

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์ ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ปรีชา เกาทอง)

9 / ๑๑ / ๕๕

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ปริญญา ตันติสุข)

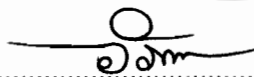
9 / ๑๑ / ๕๕

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชัย ภิรมย์รักษ์)

9 / ๑๑ / ๕๕

 กรรมการ
(อาจารย์ศาสรินทร์ เครืออ่อน)

9 / ๑๑ / ๕๕

 กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิริญญา ดวงรัตน์)

9 / ๑๑ / ๕๕

ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชัย ภิรมย์รักษ์)

9 / ๑๑ / ๕๕

หัวข้อศิลปนิพนธ์	มิติที่ทับซ้อนของรูปทรงและวัสดุ
ชื่อนักศึกษา	นางสาวนสิพัชรา ไทอุทา
สาขาวิชา	ศิลปไทย
ภาควิชา	ศิลปไทย
ปีการศึกษา	2555

สำนักหอสมุดกลาง

บทคัดย่อ

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์หัวข้อเรื่อง “มิติที่ทับซ้อนของรูปทรงและวัสดุ” มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาเกี่ยวกับ การนำเทคนิคสีธรรมชาติที่ได้จาก น้ำหมาก ชม้น และปูนเคี้ยวหมากมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เป็นสื่อการแสดงออกเพื่อเป็นตัวแทนยาย โดยอาศัยแรงบันดาลใจเบื้องต้น จากความรัก ความผูกผัน ความประทับใจที่มีต่อยาย นำมาสร้างรูปทรงคนชราผ่านกระบวนการสกัดสีธรรมชาติ นำมาทับซ้อนกันระหว่าง น้ำหมาก ชม้น และปูนเคี้ยวหมาก เกิดเป็นพื้นผิวที่น่าสนใจ เพื่อการตอบสนองต่อแนวความคิดและการแสดงออกที่มีลักษณะเฉพาะตน สร้างลวดลายทับซ้อนกับรูปทรงคนชรา สะท้อนให้เห็นถึงความงามภายในจิตใจมนุษย์ ผ่านแนวความคิด และจินตนาการในการใช้สีธรรมชาติสร้างสรรค์ผลงาน ผลงานกับเนื้อหาเกิดเป็นผลงานศิลปะ ที่แสดงออกมาในรูปแบบเทคนิคสื่อผสม

Thesis Title	Dimensional overlap shapes and materials
Name	Ms.Nasipatchara To-u-ta
Concentration	Thai Art
Department	Thai Art
Academic Year	2012

สำนักหอสมุดกลาง

Abstract

The Creative of thesis in a Topic "superimposed of shape and instruments" that Purpose to study about To technique a nature colors from saliva mixed with betel , Turmeric and Chewing betel mortar to create a work of art. That could express a feeling to Grandmother by basically inspirations from love, relationship and impression for Grandmother then We can create an old lady's shape through a process of the extraction of natural colors and Overlap Between saliva mixed with betel , Turmeric and Chewing betel mortar become an interesting surface for respond and Ideas and expressing their own identity. Create the overlap and an old lady's shape to reflect the beauty in human mind through an idea and Imagination to adapt a natural color to create a work of art that represent in mixed media techniques.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาศิลปนิพนธ์นี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ มารดาผู้ให้กำเนิดเป็นอย่างสูงสุด ที่สนับสนุน และให้ทุนทรัพย์ในการศึกษาเล่าเรียนจนจบการศึกษาเป็นอย่างดี และที่สำคัญขอกราบขอบพระคุณ คุณยายผู้ซึ่งจากข้าพเจ้าไปตลอดกาล ได้เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้านำเรื่องราว ความรัก ความผูกพัน และความประทับใจในตัวท่านเป็นแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

กราบขอบพระคุณ อาจารย์อภิชาติ ภิรมย์รักษา อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์ ผู้คอยให้คำแนะนำทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ อบรม สั่งสอน ให้ความรู้มาตลอด เพื่อให้ข้าพเจ้าได้พัฒนาผลงานได้ดียิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณ อาจารย์ภาควิชาศิลปะไทยทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำ ความรู้ด้านศิลปะ มาตลอดการศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อให้ข้าพเจ้ามีแนวความคิด นำไปพัฒนาผลงานต่อในภาคหน้า

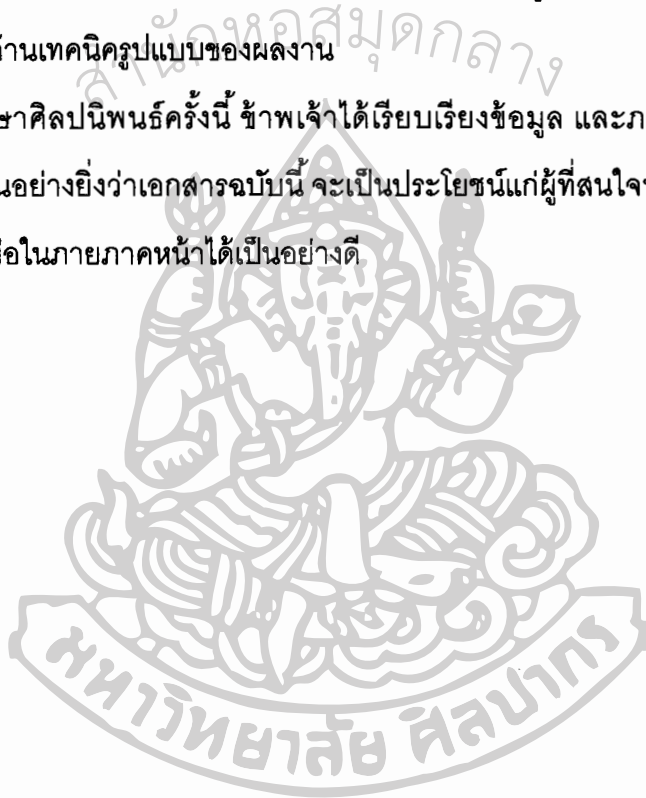
กราบขอบพระคุณ อาจารย์มาณฑิลา อิศรเดช และอาจารย์ไอชานา พูลทองดีวัฒนา ผู้ซึ่งให้ความรู้ด้านทฤษฎี เพื่อให้ข้าพเจ้านำความรู้มาใช้ในการทำเอกสารประกอบศิลปนิพนธ์ ได้สำเร็จ และสมบูรณ์เป็นอย่างดี

ขอบคุณ ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ให้ข้าพเจ้านำพืช และผล มาสกัดสีใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน ในทางทฤษฎี และปฏิบัติให้เกิดผลงานทางศิลปะอีกรูปแบบหนึ่ง

คำนำ

เอกสารฉบับนี้ เป็นเอกสารประกอบการทำศิลปนิพนธ์ สาขาวิชาศิลปไทย ภาควิชาศิลปไทย ประจำปีการศึกษา 2555 ของคณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในหัวข้อ “มิติที่ทับซ้อนของรูปทรงและวัสดุ” ประกอบไปด้วยงานสองส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งผลงานศิลปะ ที่แสดงกระบวนการสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคสีธรรมชาติ ที่มีลักษณะเฉพาะตน และส่วนที่สอง เอกสารการสร้างสรรคศิลปนิพนธ์ ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูล การนำไปใช้ศึกษาต่อยอด แนวความคิด และด้านเทคนิครูปแบบของผลงาน

ในการศึกษาศิลปนิพนธ์ครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้เรียบเรียงข้อมูล และภาพประกอบไว้อย่างชัดเจน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจทางด้านศิลปะ นำไปศึกษา และพัฒนาต่อไปในภายภาคหน้าได้เป็นอย่างดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
คำนำ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	2
แนวความคิดในการสร้างสรรค์.....	2
ขอบเขตของโครงการ.....	3
วิธีการศึกษา.....	3
แหล่งที่มา.....	3
วัสดุอุปกรณ์.....	4
วัตถุประสงค์.....	4
2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	5
ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ.....	5
ทัศนคติในการสร้างสรรค์.....	5
ข้อมูลแลแรงบันดาลใจเบื้องต้น.....	6
ข้อมูลและแรงบันดาลใจจากสื่อธรรมชาติหมาก.....	6
ข้อมูลและแรงบันดาลใจจากสื่อธรรมชาติขมื่น.....	8
ข้อมูลและแรงบันดาลใจจากปูนเคี้ยวหมาก.....	9
3 วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน.....	18
ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล.....	18
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	18

บทที่	หน้า
ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	19
ทัศนธาตุในการสร้างสรรค์.....	20
4 การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงาน.....	33
การสร้างสรรค์ผลงานในระยะก่อนศิลปนิพนธ์.....	33
ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 1.....	33
ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 2.....	34
ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 3.....	35
ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 4.....	35
การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	36
5 สรุป.....	57
บรรณานุกรม.....	58
รายชื่อผลงานที่ใช้ในการศึกษาศิลปนิพนธ์.....	59
ประวัติการศึกษา.....	60

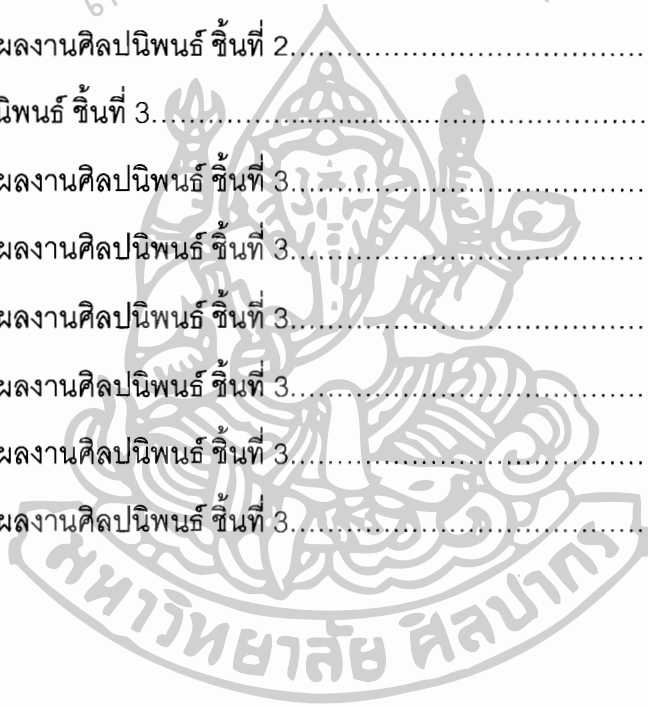

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ข้อมูลและแรงบันดาลใจที่ได้รับจากหมากแห้ง.....	10
2	ข้อมูลและแรงบันดาลใจที่ได้รับจากเนื้ออ่อนหมากสด.....	10
3	ข้อมูลและวัตถุดิบจากหมากสด.....	11
4	ข้อมูลและวัตถุดิบจากเนื้อหมากแก่.....	11
5	ข้อมูลและแรงบันดาลใจจากสีหมากแก่.....	12
6	ข้อมูลและวัตถุดิบจากเปลือกหมาก.....	12
7	ลักษณะของต้นหมาก.....	13
8	ลักษณะของใบหมาก.....	13
9	ข้อมูลและวัตถุดิบที่ได้รับจากผลขมิ้น.....	14
10	ข้อมูลและวัตถุดิบที่ได้รับจากขมิ้นแห้ง.....	14
11	ข้อมูลและวัตถุดิบที่ได้รับจากผงขมิ้น.....	15
12	ลักษณะต้นขมิ้น.....	15
13	ข้อมูลและวัตถุดิบจากปูนเคี้ยวหมาก.....	16
14	ข้อมูลภาพจาก Magazine ศคน ปีที่ 5 ฉบับที่ 12.....	17
15	วัสดุอุปกรณ์.....	22
16	วัตถุดิบที่ใช้ในการทำศิลปนิพนธ์.....	22
17	ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์.....	23
18	ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์.....	23
19	ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์.....	24
20	ภาพร่างรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์.....	24
21	ขั้นตอนการทำสีขมิ้น.....	25
22	ขั้นตอนการทำสีขมิ้น.....	25

ภาพที่	หน้า
23	ขั้นตอนการทาสีขมิ้น..... 26
24	ขั้นตอนการทาสีขมิ้น..... 26
25	ขั้นตอนการทึบซ็อนปูนเคี้ยวหมาก..... 27
26	ขั้นตอนการทึบซ็อนปูนเคี้ยวหมาก..... 27
27	ขั้นตอนการทึบซ็อนน้ำหมาก..... 28
28	ขั้นตอนการทึบซ็อนน้ำหมาก..... 28
29	ขั้นตอนการทึบซ็อนน้ำหมาก..... 29
30	ขั้นตอนการร่างภาพ..... 29
31	ขั้นตอนการร่างภาพด้วยสีน้ำหมาก..... 30
32	ขั้นตอนการร่างภาพด้วยสีน้ำหมาก..... 30
33	ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดภาพร่าง..... 31
34	ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดภาพร่าง..... 31
35	ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดผลงาน..... 32
36	ภาพผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1..... 38
37	ภาพผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2..... 39
38	ภาพผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3..... 40
39	ภาพผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4..... 41
40	ภาพผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 5..... 42
41	ภาพผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 6..... 43
42	ภาพผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 7..... 44
43	ภาพผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 8..... 45
44	ภาพผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 9..... 46
45	ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1..... 47
46	รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1..... 48

ภาพที่	หน้า
47	รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1..... 48
48	รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1..... 49
49	รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1..... 49
50	ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2..... 50
51	รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2..... 51
52	รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2..... 51
53	รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2..... 52
54	รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2..... 52
55	ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3..... 53
56	รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3..... 54
57	รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3..... 54
58	รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3..... 55
59	รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3..... 55
60	รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3..... 56
61	รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3..... 56

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีพืชพันธุ์หลากหลายชนิด ที่ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกัน ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ คนไทยเองมีความผูกพันมีวิถีชีวิต และความเชื่อที่มักจะเชื่อมโยงกับธรรมชาติอยู่เสมอ สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันดีของการอยู่ร่วมกัน ระหว่างมนุษย์ และธรรมชาติจนเกิดองค์ความรู้ เกิดภูมิปัญญา เกิดความเข้าใจในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีคุณค่าต่อการดำรงชีวิต เช่น การนำเอาพืชสมุนไพรต่างๆ มาใช้เป็นยารักษาโรค ใช้ในการประกอบอาหาร หรือนำมาผลิตเป็นข้าวของเครื่องใช้ และแม้กระทั่งนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสรรค์งานศิลปะ ความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติเหล่านี้ได้สร้างแนวความคิด และยังเป็นแหล่งวัตถุดิบสำคัญให้ข้าพเจ้านำมาใช้ในการค้นคว้า และสร้างงานศิลปะด้วยสีธรรมชาติ

การนำสีธรรมชาติมาสร้างเป็นผลงานศิลปะนั้น นอกจากจะเกิดขึ้นจากความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการทำงาน กระบวนการทำงานโดยเฉพาะในการสร้างผลงานศิลปะ ที่ต้องอาศัยสารเคมีเป็นส่วนประกอบในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งเป็นอันตรายโดยตรง และโดยอ้อมต่อร่างกาย และสภาพแวดล้อม ด้วยความอันตรายที่แฝงอยู่ในสีจากสารเคมี กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทำให้เกิดการค้นคว้าหาวิธีการที่จะทำให้สามารถสร้างงานศิลปะได้ โดยการนำเอาวัตถุดิบทางธรรมชาติ มาเป็นส่วนประกอบหลักของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะโดยสีธรรมชาติ เป็นแนวทางที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างผลงานศิลปะที่ปราศจากสารเคมี เพื่อรักษาความสมดุลของสภาพแวดล้อม และเป็นทางเลือกใหม่ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ โดยการนำเอาสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติของบ้านเรามาใช้ประโยชน์งาน

ศิลปะ ใช้สีจากธรรมชาติจึงปลอดภัยต่อสุขภาพร่างกายของผู้ปฏิบัติงาน และบุคคลรอบข้าง ตลอดจนทั้งรักษาสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นหัวใจหลักของการสร้างสรรค์งาน

สำหรับข้าพเจ้าได้คิดค้นเทคนิควิธีการนำสีธรรมชาติมาใช้ในงานศิลปะ ข้าพเจ้าได้นำกระบวนการจากสีธรรมชาติมาผสมผสานกับงานศิลปะไทย ซึ่งเป็นศิลปะที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนด้วยเทคนิค และวิธีการ เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาเรื่องราวที่ข้าพเจ้ามีความผูกพัน และมีความทรงจำที่ประทับใจในวัยเยาว์ ตั้งแต่ตอนที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ ซึ่งความประทับใจนั้น ได้มีอิทธิพลต่อความรู้สึกของข้าพเจ้า จึงได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะขึ้นมา โดยการใช้สีน้ำหมัก ขมิ้น และปูนเคี้ยวหมาก เป็นสื่อการแสดงผลออกเพื่อเป็นตัวแทนยาย ซึ่งเวลาที่เรานึกถึงยายเราก็จะนึกถึงหมาก เวลาที่เราเห็นหมากก็จะนึกถึงยาย เนื่องจากยายของข้าพเจ้านั้นชอบกินหมาก นอกจากนี้ยังได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหมาก ข้าพเจ้าจึงได้นำหมากมาเป็นสื่อการแสดงผลออกเพื่อเป็นตัวแทนยาย นำมาสร้างสรรค์ผลงาน ที่บอกถึงความคิด และความรู้สึกของข้าพเจ้า ที่คะเนถึงการสูญเสียยายตลอดไป

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1. เพื่อศึกษารูปทรงและพื้นผิวที่สะท้อนถึงความงามภายในจิตใจมนุษย์ ผ่านพื้นผิว และรูปทรงคนชรา
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ด้วยเทคนิคสีน้ำหมัก ขมิ้น และปูนเคี้ยวหมากบนผ้าใบ เพื่อนำเสนอเนื้อหาและรูปแบบศิลปะที่สะท้อนถึงความสงบ ซึ่งเป็นความงามภายในจิตใจของมนุษย์ ผ่านรูปทรงคนชรา

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

เป็นการนำเสนอความงามที่เกิดจากการเจริญงอกงามของจิตวิญญาณภายในของมนุษย์ ผ่านรูปทรงคนชราที่แสดงริ้วรอย พื้นผิวที่บ่งบอกถึงการผ่านชีวิตอันยาวนาน ซึ่งต้องเผชิญทั้งทุกข์ และสุข จนสามารถเข้าถึงสัจธรรมของชีวิต ซึ่งเป็นที่มาของความสงบสุขของจิตวิญญาณภายใน ขณะที่ร่างกายแก่ชรา และเสื่อมสลาย แต่จิตวิญญาณภายในตรงกันข้ามกลับเจริญงอกงาม และสงบสุข

ขอบเขตของโครงการ

1. ขอบเขตของรูปแบบ เป็นการนำเสนอผลงานในรูปแบบ 2 มิติ จากวัตถุดิบไทย ๆ น้ำหมาก ผงขมิ้น และปูนเคี้ยวหมาก นำมาสร้างผลงานเพื่อให้เกิดภาพทับซ้อนกับเทคนิค และวิธีการที่ใช้
2. ขอบเขตของเทคนิค ใช้วิธีการทับซ้อนกันของสีธรรมชาติ น้ำหมาก ผงขมิ้น และปูนเคี้ยวหมาก เขียนด้วยสีฝุ่น
3. ขอบเขตของเนื้อหา การถ่ายทอดจินตนาการ และความรู้สึก ความรัก ความผูกพันที่มีต่อยาย ศึกษาแนวเรื่องการเจริญออกงามภายในจิตใจมนุษย์ที่นำไปสู่ความสงบ อันเป็นที่มาของความมั่งคั่งของจิตวิญญาณภายใน ที่เกิดจากการเข้าใจกฎของธรรมชาติ โดยศึกษารูปทรงและริ้วรอย คนชราผ่านมุมมองที่ต่างกัน

วิธีการศึกษา

1. หาที่มาและแนวความคิด แรงบันดาลใจในการศึกษาข้อมูล จากหนังสือ และอินเทอร์เน็ต พื้นที่ห้องถิ่น จินตนาการทางความคิด
2. ทำภาพร่างรูปแบบ สองมิติ
3. สร้างสรรค์ผลงานด้วยวิธีการดังนี้
  - 3.1 เลือกวัสดุ วัตถุดิบที่มีคุณภาพ สก๊อตสี
  - 3.2 วางแผนการสร้างสรรค์โดยการร่างภาพให้มีโครงสร้างโดยรวมตามในแบบร่าง
  - 3.3 สร้างสรรค์ผลงาน และเก็บรายละเอียดที่ร่างไว้
4. วิเคราะห์ผลงาน ปรับปรุงและพัฒนางาน
5. ประมวลผลและสรุปผล เพื่อรวบรวมข้อมูลจัดทำเอกสารประกอบศิลปนิพนธ์

แหล่งข้อมูล

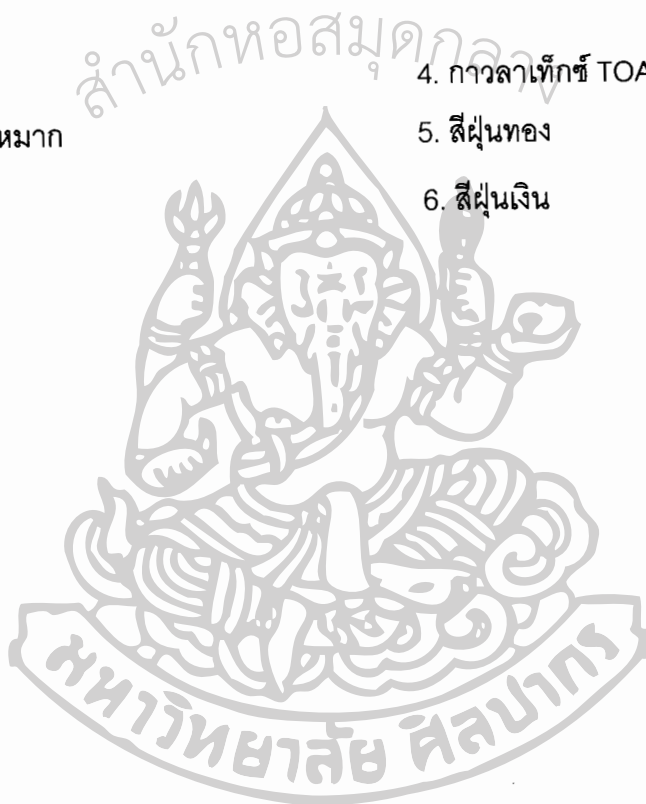
1. แหล่งข้อมูลเชิงวิชาการ
  - 1.1 ห้องสมุด ห้องวารสาร ร้านหนังสือ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์สิ่งพิมพ์ และสื่อมวลชนอื่นๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน
2. แหล่งข้อมูลภาคสนาม
  - 2.1 พื้นที่ห้องถิ่น การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจดบันทึก และการบันทึกภาพ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1. ดินสอ ยางลบ	5. กระดาษลอกลาย
2. กรรไกร	6. กระดาษร่างภาพผลงาน
3. คัตเตอร์	7. แปรงทาสี พู่กัน
4. ถังผสมวัตุดิบ	8. เฟรมผ้าใบ

วัตุดิบ

1. น้ำหมาก	4. กาวลาเท็กซ์ TOA
2. ปูนเคี้ยวหมาก	5. สีฝุ่นทอง
3. ผงขมิ้น	6. สีฝุ่นเงิน

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ

จินตนาการของแต่ละบุคคล คือ จุดกำเนิด และการคลี่คลายแห่งความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ที่ได้รับจากสิ่งต่างๆ เกิดขึ้นโดยสัญชาติ การซึมซับ และตอบสนองต่อสิ่งที่เคยประสบ มาตั้งแต่อดีต และขยายเป็นจุดกำเนิดทำให้ข้าพเจ้าเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน เมื่อ ข้าพเจ้าได้สูญเสียยายอันเป็นที่รักไป จึงได้ค้นหาสัญลักษณ์แทนยาย เมื่อหวนคิดถึงยาย ข้าพเจ้า ก็น้ำขม้นหมาก และป้อนเคี้ยวหมากมาเป็นสัญลักษณ์แทน ทำให้เกิดจินตนาการสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะขึ้นมา เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ และความรู้สึกออกมา ใน ลักษณะงานศิลปะไทยแบบสื่อผสม การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนอกจากจะใช้ความสามารถทาง ความคิด ความสามารถทางการวิเคราะห์ เพื่อให้มาซึ่งผลงานที่สมบูรณ์ และสิ่งที่สำคัญอีกอย่าง คือ ข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นอย่างยิ่ง และถือว่าเป็นแรงบันดาลใจที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิดของ ข้าพเจ้า ในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ข้าพเจ้าได้รวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ และ สร้างสรรค์ผลงานได้ตรงตามแนวความคิด

ทัศนคติในการสร้างสรรค์

ผู้ที่ทำงานศิลปะย่อมแสดงออกด้วยผลงานที่มีเอกลักษณ์บ่งบอกถึง บุคลิกภาพของ ความรู้สึกของตน ผลงานจะต้องแสดงความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ด้วยการใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ โดยไม่คำนึงถึงความจริงตามธรรมชาติทั่วไป แต่ให้ความสำคัญต่อความรู้สึก และประสบการณ์ ของผู้ทำงานศิลปะโดยตรง การพยายามถ่ายทอดออกมาเป็นรูปแบบอันแอบแฝงด้วยจินตนาการ การแสดงออกของผู้ทำงานศิลปะ ประกอบด้วย

1. ความรู้ความเข้าใจหรือประสบการณ์ในการแสดงออก
2. ความคิด และความรู้สึกที่เลือกใช้วัสดุ ให้เหมาะสมกับสื่อที่จะแสดงออก

3. การแสดงออกที่เต็มไปด้วยจินตนาการ และการสร้างสรรค์ เพราะฉะนั้นผู้ที่ทำงานศิลปะก็ต้องเข้าใจกับวัชดุธรรมชาติที่นำมาเป็นสื่อแสดงออก เป็นสัญลักษณ์แทน อารมณ์ความรู้สึก และความคิดของผู้ทำงานศิลปะเอง

ข้อมูลและแรงบันดาลใจเบื้องต้น

ข้าพเจ้า และยายมีความรัก และความผูกพันกันมาก ยายของข้าพเจ้าชอบเคี้ยวหมากมาก เมื่อยายเสียไปทำให้ข้าพเจ้าคิดถึง จึงหาสิ่งที่มาแทนยาย เพื่อให้รู้สึกคล้ายความคิดถึงได้บ้าง และหมากก็เป็นสิ่งเดียวเมื่อเวลาที่เห็นหมากก็จะนึกถึงยายทันที ข้าพเจ้าจึงเกิดจินตนาการ ในการนำหมากมาผสมกับสมุนไพรชนิดอื่น สร้างสรรค์ผลงานศิลปะอย่างมีเอกภาพ และแฝงอารมณ์ ความรู้สึกที่ต้องการแสดงออกไว้ภายใต้ความงดงามของผลงานชุดนี้

¹ข้อมูลและแรงบันดาลใจจากสิหมาก

หมาก หมากเป็นพืชที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้านความเป็นอยู่ของคนไทย ในอดีตคนไทยนิยมกินหมาก ตั้งแต่เจ้านายถึงชาวบ้านธรรมดา มักมีเขียนหมากไว้รับแขกผู้มาเยี่ยมเยือน ปีใดเกิดภาวะแห้งแล้งมีผลกระทบเศรษฐกิจ สภาวการณ์เช่นนี้เรียกว่าข้าวยากหมากแพง ปัจจุบันคนนิยมกินหมากกลดน้อยลง ความสำคัญแห่งวัฒนธรรมปัจจุบันหมากเปลี่ยนเข้าไปมีบทบาทในแง่อุตสาหกรรมหลาย ๆ ชนิด มีการส่งออกจำหน่ายต่างประเทศคิดเป็นมูลค่าหลายร้อยล้านบาท หมากจึงเป็นพืชเศรษฐกิจที่น่าสนใจ ปลูกง่ายการปฏิบัติดูแลรักษาไม่ยุ่งยาก โรคแมลงรบกวนน้อย ลงทุนไม่สูง ทำรายได้สม่ำเสมอต่อเนื่องเป็นเวลานานนับสิบปี หมากเป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว ไม่มีรากแก้ว รากฝอยกระจายรอบโคนต้นมากขึ้นอยู่กับอายุ และความอุดมสมบูรณ์ของดิน

ผลของหมาก เป็นรูปกลมรีคล้ายลูกรักบี้ มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางด้านกว้างประมาณ 1-2 นิ้ว ด้านยาวประมาณ 1.5-2.5 นิ้ว เปลือกนอกเป็นเส้นใย ผิวของผลเมื่ออ่อนสีเขียว เมื่อแก่แล้วออกสีส้มแดง เรียกว่า สีหมากสุก ผลสุกจะร่วงจากขั้ว หากปล่อยให้แก่เปลือกจะเหี่ยวแห้ง ยุ่ย

¹ เข้าถึงได้จาก: <http://www.chachoengsao.doae.go.th/ecoplants/mak.html> สืบค้น

สามารถดึงออกเหลือแต่เมล็ดข้างในได้โดยง่าย หมากเป็นพืชที่มีเกสรตัวผู้ และเกสรตัวเมียอยู่ในทะลายเดียวกัน ส่วนที่เรียกว่าหมากจริงๆ ก็คือ ส่วนเมล็ดข้างในผลมีลักษณะค่อนข้างกลม เมื่อยังอ่อนมีสีเขียวจนจนถึงเหลือง เนื้อนุ่ม พอแก่ลงจะหนามากขึ้น และสีคล้ำ จนเป็นสีน้ำตาลเข้ม ใช้กินกับปูนขาวหรือปูนแดง และพลู

ลำต้นหมากเป็นไม้ยืนต้นโอเนนได้มากมีลำต้นเดี่ยวไม่แตกกอ เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 5-6 นิ้ว ระยะแรกจะมีการเจริญโตด้านกว้างและด้านสูง หลังจากหยุดเจริญเติบโตจะเจริญเติบโตด้านความสูง รูปทรงกระบอกตรง หมากมีตายอดส่วนปลายสุดของลำต้นถ้ายอดตายหมากจะตาย ตายอดจะเป็นที่เกิดของใบหลังจากใบร่วงหล่นจะทิ้งรอยติดของใบเรียกว่าข้อ ข้อของหมากสามารถคำนวณหาอายุหมากได้ 1 ปี หมากจะมีใบหรือข้อเพิ่มขึ้น 5 ใบ หรือ 5 ข้อ ต้นหมากมีเนื้อเป็นเสี้ยนยาว ๆ จับตัวกันแน่นบริเวณเปลือกนอกลึกเข้าไปประมาณ 2 เซนติเมตร ส่วนกลางลำต้นเป็นเสี้ยนไม่อัดแน่นเหมือนด้านนอก และมีเนื้อไม้อ่อนนุ่มคล้ายฟองน้ำทำให้ต้นหมากเหนียว และสามารถโยก

ใบ เกิดจากเนื้อเยื่อส่วนปลายยอด ปลายลำต้นประกอบด้วยโคนกาบใบเรียกว่ากาบหมากหุ้มติดลำต้นเป็นแผ่นใหญ่ ก้านประกอบด้วยใบย่อย เมื่อหมากออกดอก ดอกหรือภาษาท้องถิ่นเรียกว่า จันทหมาก ซึ่งถูกห่อหุ้มด้วยกาบหมาก เมื่อกาบหมากแก่หลุดร่วงไปจะเห็นดอกหมาก ใบยาว 1.5-2 เมตร ลักษณะเหมือนใบมะพร้าว มีใบดก แต่มีความบอบบาง

² วิธีการทำหมากแห้ง การทำหมากแห้งนั้น นิยมทำตั้งแต่เป็น หมากดิบ การทำหมากแห้งจากหมากดิบนั้นจะใช้วิธีหันให้เป็นชิ้นบางๆ พรมน้ำให้ทั่วเพื่อความสวยงามของสีหมากหลังจากที่ตากแห้งแล้ว การตากแห้งนั้นจะต้องเกลี่ยแผ่นหมากให้เสมอกันทั้งตะแกรง เพื่อที่จะได้ถูกแดดทั่วถึงทุกแผ่น

นอกจากใช้วิธีหันให้เป็นแผ่นแล้ว ยังมีอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งต้องใช้เวลา และความประณีต คือวิธีเจียนหมาก เช่นเดียวกับเจียนหมากในการกิน โดยการเจียนหมากนี้ จะผ่าแบ่งหมากออกเป็น 4 หรือ 5 ชิ้น ใช้มีดปอกผิวของเปลือกเอาไว้ แล้วเอาเปลือกออกให้เหลือเปลือกส่วนหัวของผล

² เข้าถึงได้จาก: <http://www.chulapedia.chula.ac.th/index.php/> ที่มาข้อมูล นิตยสาร ศิลปวัฒนธรรม สืบค้น 18 กันยายน 2555

เอาไว้ เพื่อยึดผิวของเปลือกไม่ให้หลุดออก การเจียนหรือการหีบหมากที่เจียนจึงต้องหีบด้วยความระมัดระวัง เพราะเปลือกของผลหมากตรงหัวมีความอ่อน และหลุดจากเนื้อหมากง่าย เมื่อผิว และเปลือกแยกจากเนื้อหมากแล้วจะไม่ใช่หมากเจียน

ส่วนการทำหมากแห้งจากหมากสองนั้น จะต้องใช้มีดทำหมากซึ่งคล้ายมีดบางใช้ทำครัว แต่ใบมีดสั้นกว่า ฉะนั้นเปลือกของผลหมากให้แยกจากเนื้อโดยรอบ แล้วจึงแกะเอาเปลือกออก ใช้มีดเฉาะเนื้อหมากให้เป็นชิ้น แล้วจึงนำไปตากแดด โดยการตากแดดจะต้องตากให้แห้งสนิทจริงๆ ให้แห้งทั่วทั้งแผ่น ทิ้งทั้งชิ้นหมากนั้น หมากเจียน เพราะถ้าไม่แห้งสนิทอาจจะเกิดการขึ้นราได้ หมากแห้งควรเก็บในภาชนะที่ปิดมิดชิด เก็บในที่ร่มมีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่อับชื้น เมื่อเก็บไว้นาน ๆ ควรนำออกผึ่งแดดเป็นระยะเพื่อไล่ความชื้นที่สะสมอยู่ในภาชนะ

ข้าพเจ้าได้นำมาแห้ง ที่มีสีน้ำตาลเข้ม และเป็นสิ่งที่ยายของข้าพเจ้าชอบกิน มาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในรูปแบบของตนเอง นำมาแปรรูปจากหมากแห้งสกัดออกมาเป็นสี นำมาใช้แทนสีสารเคมี แต่ยังคงกลิ่น และสีของหมากเช่นเดิม

³ข้อมูลและแรงบันดาลใจจากสีธรรมชาติขมิ้นชัน

ขมิ้นชัน ขมิ้นเป็นพืชล้มลุกในวงศ์ขิง มีถิ่นกำเนิดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีเหง้าอยู่ใต้ดิน มีสีเหลืองเข้ม จนสีแสดจัด ขมิ้นเป็นไม้ล้มลุกอายุหลายปี สูง 30-95 ซม.เหง้าใต้ดินรูปไข่มีแขนงรูปทรงกระบอกแตกออกด้านข้าง 2 ด้าน ตรงกันข้ามเนื้อในเหง้าสีเหลืองส้มมีกลิ่นเฉพาะ ใบเดี่ยว แทงออกมาเหง้าเรียงเป็นวงซ้อนทับกันรูปใบหอก กว้าง 12-15 ซม.ยาว 30-40 ซม ดอกช่อ แทงออกจากเหง้า แทรกขึ้นมาระหว่างก้านใบ รูปทรงกระบอก กลีบดอกสีเหลืองอ่อน ใบประดับสีเขียวอ่อนหรือสีนวล บานครั้งละ 3-4 ดอก ผลรูปกลมมี 3 พู

วิธีการทำขมิ้นผง ใช้ขมิ้นอายุประมาณ 1 ปี ต้องนำขมิ้นมาต้มน้ำให้เดือดสักพักหนึ่งเสร็จแล้วตัดออกนำมาผึ่งให้เย็นแห้งเป็นแว่นเล็ก ๆ ตากแดดจนแห้ง อาจจะตากหลายครั้ง แล้วถึงจะนำมาบดให้เป็นผง ถ้าใช้เครื่องอบให้ขมิ้นแห้ง ความร้อนไม่ควรเกิน 65 องศา ถ้าความร้อนเกินอาจเกิดสารสเตรอยด์ได้

³ เข้าถึงได้จาก: <http://www.thailabonline.com/herbal2.htm> สืบค้น 25 กันยายน 2555

ข้อมูลและแรงบันดาลใจจากปุ่นเคี้ยวหมาก

ปุ่นเคี้ยวหมาก คือปุ่นกินกับหมากของคนโบราณได้จากการเผาเปลือกหอยจนร้อนจัด สามารถบดเป็นฝุ่นละเอียดสีขาว แล้วเอาไปผสมกับขมิ้น จะให้สีส้มหรือเรียกเป็นสีเฉพาะว่าสีปุ่น ที่มีสรรพคุณรักษาพิษแมลงสัตว์กัดต่อยเพราะขมิ้นมีฤทธิ์ลดการอักเสบ ลดปฏิกิริยาภูมิแพ้ ช่วยฆ่าเชื้อแบคทีเรียที่ทำให้เกิดหนอง ส่วนปุ่นจะทำให้ขมิ้นติดผิวหนังดีขึ้น

วิธีการทำปุ่นเคี้ยวหมาก

1. เปลือกหอยแครงที่กินเสร็จแล้ว แช่น้ำทิ้งไว้ 3-4 อาทิตย์ จากนั้นนำมาขัดเอาเนื้อหอยที่ติดอยู่ข้างในออก และขัดเปลือกด้านนอกให้สะอาด
2. ตั้งเตาไฟให้ร้อนใส่ถ่านเยอะ ๆ นำเปลือกหอยที่ล้างสะอาดแล้วโยนเข้าเตาไฟ เผาให้เปลือกกลายเป็นสีขาวขุ่น ๆ ชั้นตอนนี้ใช้เวลาพอสมควร
3. นำโองม้งกรเล็กๆ ที่เตรียมไว้ ใส่น้ำประมาณ 1/2 ลิตร (กะประมาณน้ำต้องน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเปลือกหอยที่เผา ถ้าปุ่นขึ้นเกินเติมน้ำได้ แต่ถ้าน้ำเยอะไปไม่ดี)
4. นำเปลือกหอยที่เผาได้ที่ทิ้งลงในภาชนะที่ใส่น้ำไว้แล้ว จากนั้นนำไม้มาคนๆ เปลือกหอยที่กรอบได้ที่ เมื่อโดนน้ำก็จะแตกละเอียดกลายเป็นปุ่นในที่สุด
  - 4.1 ไม่ควรไปโดนหรือเขี่ยเปลือกหอยขณะกำลังเผาอยู่
  - 4.2 หากต้องการปุ่นขาวจำนวนมากก็ใช้เปลือกหอยจำนวนมาก ๆ
5. ถ้าอยากให้ปุ่นแดงก็ไม่ยาก ใส่น้ำขมิ้นลงไป คนๆ ให้เข้ากัน หรือปุ่นไม่แดงก็มีฤทธิ์ในการฆ่าเชื้อเหมือนกัน แต่น้ำขมิ้นที่ใส่จะให้ทำให้แดง

⁴ :<http://www.ranthong.com/smf/index.php?action=printpage;topic=30120.0>

ภาพที่ 1: ข้อมูลและแรงบันดาลใจที่ได้รับจากหมากแห้ง

ภาพที่ 2: ข้อมูลและแรงบันดาลใจที่ได้รับจากเนื้ออ่อนหมากสด

ภาพที่ 3: ข้อมูลและวัตถุดิบจากหมากสด

ภาพที่ 4: ข้อมูลและวัตถุดิบจากเนื้อหมากแก่

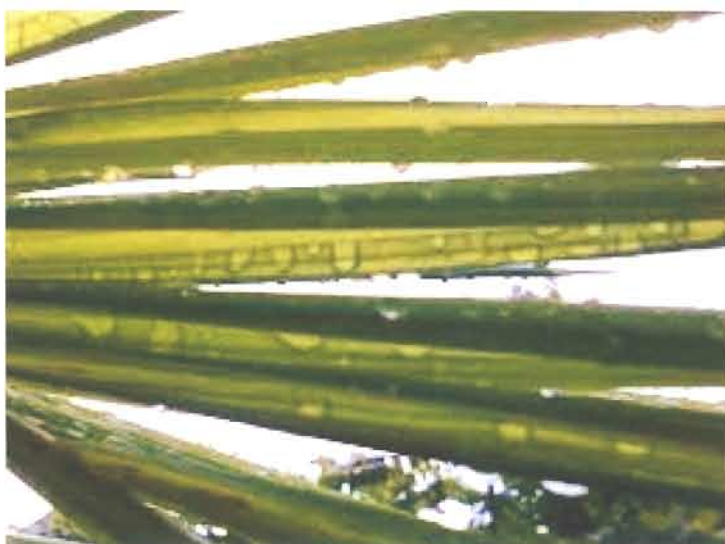
ภาพที่ 5: ข้อมูลและแรงบันดาลใจจากสีหมากแก่

ภาพที่ 6: ข้อมูลและวัตถุดิบจากเปลือกหมาก

ภาพที่ 7: ลักษณะของต้นหมาก

ภาพที่ 8: ลักษณะของใบหมาก

ภาพที่ 9: ข้อมูลและวัตถุดิบที่ได้รับจากผลขมิ้น

ภาพที่ 10: ข้อมูลและวัตถุดิบที่ได้รับจากขมิ้นแห้ง

ภาพที่ 11: ข้อมูลและวัตถุดิบที่ได้รับจากผงขมิ้น

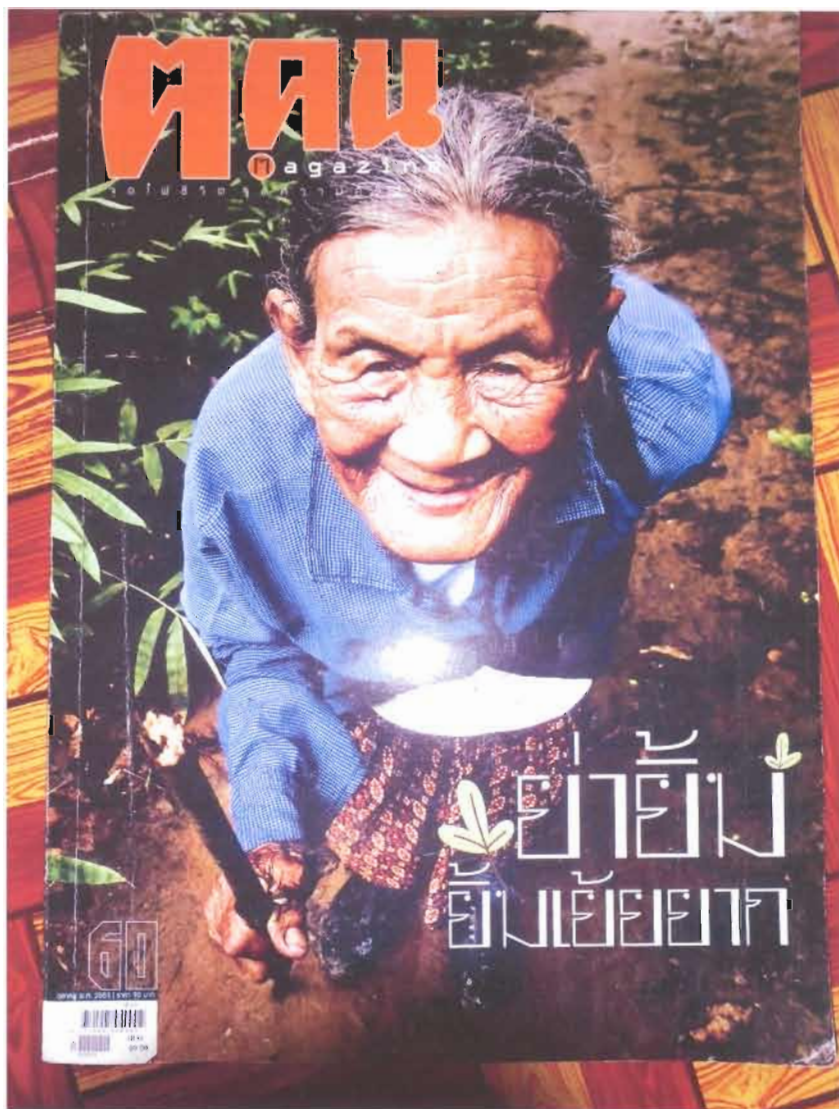
วิทยาลัย
ท่าม
นำออกนอกห้อง

ภาพที่ 12: ลักษณะต้นขมิ้น

ภาพที่ 13: ข้อมูลและวัตถุดิบจากปูนเคี้ยวหมาก

ภาพที่ 14: ข้อมูลภาพจาก Magazine ศศน ปีที่ 5 ฉบับที่ 12

บทที่ 3

วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล

1.1 ศึกษาข้อมูลจากแรงบันดาลใจเบื้องต้น ในการศึกษาค้นคว้า เพื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ข้าพเจ้าได้นำเรื่องราวเกี่ยวกับความรักความผูกพัน ที่มีต่อยายมาเป็นแรงบันดาลใจ ในการสร้างสรรค์ผลงานนี้ แสดงเนื้อหา โดยการใช้สีน้ำหมาก ขมิ้น และปูนเคี้ยวหมากเป็นสัญลักษณ์แทนยาย สร้างรูปทรงผสมผสานกับเทคนิควิธีการ และจินตนาการส่วนตัว เพื่อถ่ายทอดผลงานที่แฝงอารมณ์ ความรู้สึก ออกมาในรูปแบบศิลปะไทย

1.2 ศึกษาข้อมูลภาคเอกสาร การจะนำเอาหมาก ขมิ้น และปูนเคี้ยวหมากมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ข้าพเจ้าจำเป็นจะต้องศึกษาแหล่งที่มาที่หาวัตถุดิบได้ วิธีการแปรรูปวัตถุดิบจากหนังสือเอกสารที่เกี่ยวข้อง และเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต

1.3 ศึกษาข้อมูลภาคสนาม เนื่องจากรูปแบบในการนำเสนอผลงานของข้าพเจ้าอยู่ในรูปแบบ 2 มิติ ข้าพเจ้าจึงต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการแปรรูปวัตถุดิบ ที่ข้าพเจ้าจะนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ข้าพเจ้าได้สัมผัสจริงด้วยตนเองถึงวิธีการหั่นหมากสด ตากแห้ง และนำไปสกัดเป็นสี สอนขมิ้นล้างให้สะอาดแล้วหั่นตากแห้งเช่นเดียวกัน และนำไปบดให้เป็นผงละเอียด นำมาใช้แทนสีสารเคมี เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสี เพื่อหาความชัดเจนของสีที่สกัดได้ จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และภาคสนาม เกี่ยวข้องอย่างไรกับเรื่องราว แนวคิดที่จะนำเสนอทำให้ผู้สร้างสรรค์มองเห็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสีธรรมชาติที่นำมาสีแสดงออกให้เห็นแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

2.2 การวิเคราะห์เพื่อค้นหารูปทรงสัญลักษณ์ จากการค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับกาสร้างสรรค์พบว่าทัศนธาตุของศิลปะที่มีความสำคัญ และตรงต่อแนวความคิด คือรูปทรง เส้น สี น้ำหนัก และพื้นผิว เพื่อสร้างความรู้สึกถึงสัญลักษณ์ที่ต้องการสื่อออกมา

2.3 การวิเคราะห์เพื่อค้นหาเทคนิค และวิธีการ จากการทดลองปรับเปลี่ยนเทคนิค และกลวิธีเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อแนวความคิด จากการสร้างบรรยากาศโดยรวมของภาพด้วยการทับซ้อนกันของสีจากสีธรรมชาติ เพื่อช่วยสร้างความเคลื่อนไหวให้บรรยากาศ และรูปทรงทดลองปรับเปลี่ยนวิธีในการสร้างพื้นสีของบรรยากาศด้วยการนำปูนเคี้ยวหมากทาลงบนเฟรม และใช้ผงขมิ้นทับซ้อนลงไปอีกเพื่อให้ได้รูปแบบที่แน่นอน และข้าพเจ้าได้ทับซ้อนสีน้ำหมากสร้างรูปทรง และเห็นถึงลักษณะมีความเป็นไปได้ของผลงานที่ออกมา สามารถสร้างสีของบรรยากาศสร้างรูปทรงที่ตอบสนองต่อแนวคิดได้

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

จากแนวคิดที่ได้นำเสนอรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ทำให้เกิดกระบวนการหรือขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อตอบสนองแนวความคิด ความรู้สึก ในการสร้างสรรค์ผลงาน เกิดคุณค่าทางทัศนศิลป์ เกิดความสมบูรณ์ทางด้านรูปแบบ เนื้อหาค่าประกอบทางศิลปะ ในการสร้างสรรค์ผลงานได้มีวิธีการดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

3.1 เตรียมปูนเคี้ยวหมาก (ปูนขาว) และเฟรมผ้าใบ เริ่มด้วยการนำปูนเคี้ยวหมากผสมกับน้ำพอเหนียว ใช้ถุงพลาสติกชุบปูนเคี้ยวหมากทาทับซ้อนลงบนเฟรมผ้าใบจนทั่วทั้งเฟรม รอปูนแห้งให้พอหมาด ประมาณ 1 ชั่วโมง ทำซ้ำเหมือนเดิมอีก ประมาณ 2-3 ครั้ง รอให้ปูนแห้งประมาณ 2 วันเพื่อจะได้ผิวปูนที่แตกเป็นผิวขรุขระ

3.2 เตรียมกาวลาเท็กซ์ นำกาวลาเท็กซ์ผสมกับน้ำพอเหนียว ทาทับปูนเคี้ยวหมากที่ทาเอาไว้บนเฟรม ทาทั้งด้านหน้า และหลังเฟรม เพื่อให้ปูนยึดติดกับเฟรมผ้าใบ ไม่หลุดลอกออกมา รอให้กาวลาเท็กซ์ซึมลงไปในผิวปูนจนแห้ง

เหตุผลที่ข้าพเจ้านำกาวลาเท็กซ์ทาเฟรมหลังการทับซ้อนปูนเคี้ยวหมาก เพราะการผสมกาวพร้อมปูน ปูนจะไม่แตกเป็นผิวขรุขระ แต่กับจะแข็งเป็นพื้นระนาบที่เกือบจะเรียบ และยังมีพื้นผิวที่ไม่สวย

3.3 เตรียมขมิ้น นำขมิ้นมาผสมน้ำ และกาวลาเท็กซ์ ผสมไม่ต้องเหนียวมาก ทับซ้อนลงบนปูนให้ทั่วทั้งเฟรม รอให้ขมิ้นแห้ง ประมาณ 5-6 ชั่วโมง

3.4 เตรียมปูนเคี้ยวหมาก (ปูนขาว) หลังจากทึขมิ้นแห้งแล้ว นำปูนผสมกับน้ำ และกาวลาเท็กซ์ ผสมไม่ต้องเหนียวมาก ทับซ้อนลงอีกรอบ รอแห้งพอหมาด ๆ ประมาณ 1 ชั่วโมง แล้ว

ทำซ้ำสลับกันระหว่างปูน และขมิ้น 3-4 ครั้ง หรือตามแต่ความต้องการที่จะปั้มกี่ครั้ง แต่ผลลับที่ได้ก็จะได้สี และน้ำหนักที่ต่างกัน ตามการทับซ้อนของสี

3.5 เตรียมภาพร่าง สร้างภาพร่างจากข้อมูลภาคเอกสาร ข้าพเจ้าได้นำเอารูปทรงคนชรา มาร่างภาพจัดวางองค์ประกอบใหม่ และนำภาพร่างต้นแบบมาขยาย ร่างภาพลงบนเฟรมที่เตรียมไว้ โดยไม่ยึดติดกับรายละเอียด เพื่อผลทางการจินตนาการ ในการแสดงอารมณ์ และความรู้สึก ลงน้ำหนักภาพอย่างคร่าว ๆ เพื่อจะได้มองเห็นชัดเจนเมื่อตอนลงสีน้ำหนักมาก

3.6 เตรียมน้ำหนัก สร้างภาพร่างด้วยการทับซ้อนสีน้ำหนักมากลงไป ทำซ้ำตามที่ต้องการ ให้นำหนักเข้มอ่อน เก็บรายละเอียดของสีด้วยการสร้างลวดลายทับซ้อนกับรูปทรงที่สร้างด้วยสีน้ำหนักมากเอาไว้แล้ว หากไม่ลงตัวสามารถเพิ่มเติมได้โดยการเขียนตกแต่งเพิ่มเติม

3.7 การติดตั้งผลงาน นำเอาผลงานที่สร้างเสร็จแล้ว มาติดตั้งในพื้นที่ผนังสีขาว เพิ่มเติมด้วยการจัดแสงไฟ เพื่อให้แสงกระทบกับสีฝุ่นสร้างบรรยากาศด้วยน้ำหนักแสงเงา เพราะจะทำให้ผลงานเกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และยังมีกลิ่นของหมาก ขมิ้น ปูนเคี้ยวหมากส่งกลิ่นออกมาอีกด้วย

ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนี้ ได้ดำเนินวิธีตามขั้นตอนอย่างมีระบบ โดยเริ่มจากกระบวนการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และวัตถุดิบ เตรียมภาพร่าง เริ่มทำงานลงบนเฟรมผ้าใบด้วยการสร้างสรรค์ผลงานจากสีธรรมชาติทับซ้อนกัน การเขียน ตลอดจนการเก็บรายละเอียดของผลงาน เพื่อตอบสนองต่อแนวความคิด และเกิดความสมบูรณ์ในงาน

ทัศนธาตุในการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับหมาก ขมิ้น และปูนเคี้ยวหมาก จากนั้นได้นำหมาก ขมิ้น และปูนเคี้ยวหมากผสมผสานกับจินตนาการ อารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวออกมาในรูปแบบงาน 2 มิติ ศิลปะไทยสีผสม โดยกำหนดองค์ประกอบทัศนธาตุต่างๆ คือ

1. เส้น (Line) เกิดจากจุดที่ต่อ ๆ กันเกิดเป็นเส้น ข้าพเจ้าได้ใช้เส้นในรายละเอียดผลงานเป็นองค์ประกอบในการทับซ้อนรูปทรงคน ทำให้เกิดการผสมกันระหว่างรูปทรงภายใน และรูปทรงภายนอก

2. รูปทรง (Form) รูปทรงที่ข้าพเจ้านำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ คือรูปทรงคนตันไม้โดยเกิดความงามด้วยการผสมผสานกันระหว่างรูปทรง กำหนดรูปทรงเป็นแบบ 2 มิติ

3. สีและน้ำหนัก (Color and Weight) ข้าพเจ้าได้กำหนดให้งานมีสีที่เป็นสีจากธรรมชาติ ที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ที่ปรากฏให้เห็นจึงเป็นสีธรรมชาติ ตามวัตถุดิบที่นำมาใช้ โดยสีหลัก ๆ ที่ใช้คือ สีน้ำตาลเข้มที่ได้มาจากสีน้ำตาลมาก สีเหลืองอมส้มที่ได้มาจากสีขมิ้น สีขาวที่ได้มาจากปูนเคี้ยวหมาก และรองลงมาคือสีที่ได้มาจากสีฝุ่น

ในขณะที่เดียวกันน้ำหนักอ่อนแก่ได้จากการผสมผสานกันระหว่างสีธรรมชาติ เกิดเป็นน้ำหนักที่ซับซ้อนกันมีค่าน้ำหนักอ่อนแก่ แสดงความเป็นธรรมชาติในตัวมันเอง

4. ลักษณะพื้นผิว (Texture) เกิดจากร่องรอยในการทับซ้อนสีลงไปหลายๆชั้น ทำให้มีผิวขรุขระ ร่องรอยการทับซ้อนกัน ทำให้เกิดเป็นพื้นผิวที่น่าสนใจ และการสร้างพื้นผิวจะเกิดจากเทคนิควิธีการที่เลือกใช้

5. ที่ว่าง (Space) ข้าพเจ้าใช้บรรยากาศในภาพได้มีที่ว่าง เพื่อให้รูปทรงที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้นมานั้นอยู่ท่ามกลางบรรยากาศของสี การเปลี่ยนแปลงของมุมมองทำให้เกิดการเคลื่อนไหว พื้นที่ว่างจึงมีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในรูปแบบ 2 มิติ

คำจำกัดความของที่ว่าง คือ

1. ปริมาตรที่วัตถุ หรือ รูปทรงกินเนื้อที่อยู่
2. อากาศที่โอบรอบรูปทรงอยู่
3. ระยะห่างระหว่างรูปทรง
4. ปริมาตรของความว่างที่ถูกล้อมรอบด้วยขอบเขต
5. พื้นที่ระนาบ (Plane) สองมิติ ที่จิตรกรใช้เขียนรูปลงไป
6. การแทนค่าของควมลึกบนระนาบที่เป็นสองมิติ ได้แก่ การเขียนรูปให้เห็นภาพลวงตาว่า มีความลึก

ตาว่า มีความลึก

7. ปฏิกริยาระหว่างน้ำหนักสี และรูปทรงที่มีผลต่อประสาทตา ที่ว่างแบบนี้เห็นได้ชัดเจนจากงานจิตรกรรมแบบลวงตา (Op Art) ที่ปฏิกริยาระหว่างที่ว่างกับเส้น น้ำหนักหรือสี ทำให้ผู้ดูเห็นผิวพื้นของภาพลึก ตื้น นูน เว้า เป็นการสร้างความลึกลวงตาอีกวิธีหนึ่ง

ภาพที่ 15: วัสดุอุปกรณ์

ภาพที่ 16: วัสดุดิบที่ใช้ในการทำศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 17: ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 18: ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 19: ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 20: ภาพร่างรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 21: ขั้นตอนการทาสีขี้ผึ้ง

ภาพที่ 22: ขั้นตอนการทาสีขี้ผึ้ง

ภาพที่ 23: ขั้นตอนการทำสีขี้ผึ้ง

ภาพที่ 24: ขั้นตอนการทำสีขี้ผึ้ง

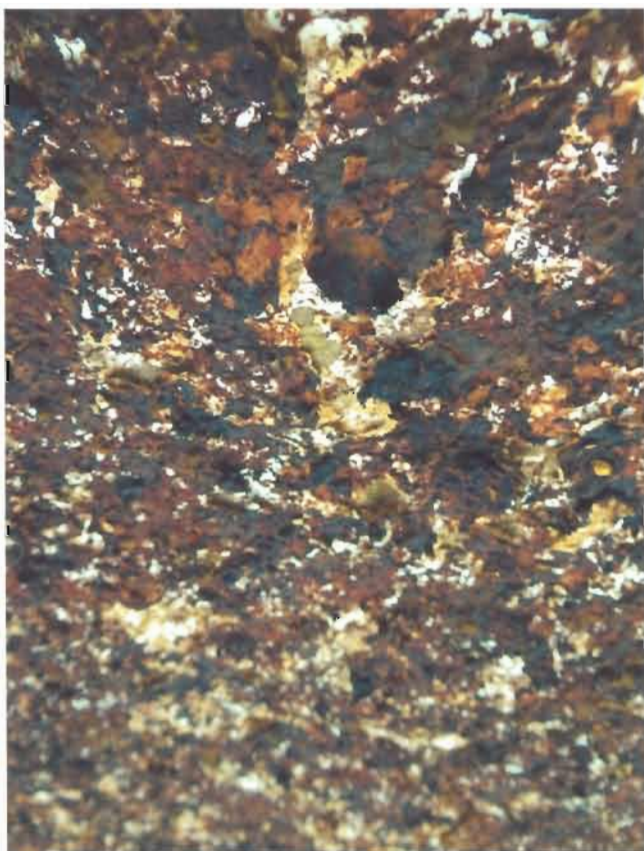
ภาพที่ 25: ขั้นตอนการทับชั้นปูนเคี้ยวหมาก

ภาพที่ 26: ขั้นตอนการทับชั้นปูนเคี้ยวหมาก

ภาพที่ 27: ขั้นตอนการทับซ้อนน้ำหมาก

ภาพที่ 28: ขั้นตอนการทับซ้อนน้ำหมาก

ภาพที่ 29: ขั้นตอนการเตรียมภาพร่าง

ภาพที่ 30: ขั้นตอนการร่างภาพ

ภาพที่ 31: ขั้นตอนการร่างภาพด้วยสีน้ำหมาก

ภาพที่ 32: ขั้นตอนการร่างภาพด้วยสีน้ำหมาก

ภาพที่ 33: ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดภาพร่าง

ภาพที่ 34: ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดภาพร่าง

ภาพที่ 35: ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดผลงาน

บทที่ 4

การสร้างสรรคและพัฒนาผลงาน

การสร้างสรรคผลงานในระยะก่อนศิลปนิพนธ์

ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 1 ผลงานช่วงนี้เป็นผลงานชุดแรก ๆ ของข้าพเจ้า ที่สร้างสรรคขึ้นด้วยเทคนิคจากหมาก เป็นผลงานศิลปกรรมในรูปแบบ 3 มิติ โดยรูปทรงของผลงานมีแนวคิดมาจาก ความรัก ความผูกพันที่มีต่อยายของข้าพเจ้า ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้มาจากแรงบันดาลใจเบื้องต้น

ผลงานมีชื่อว่า "ยาย" เป็นผลงานที่นำเรื่องราวความรัก ความผูกพัน มาแสดงผ่านรูปทรงใบหน้า ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตน สร้างสรรคผลงานโดยการสร้างโครงไม้ไผ่ให้เป็นโครงหน้า นำหมากแห้งมาติดทับซ้อนกันให้มีความหนาแน่น สร้างรูปทรงใบหน้าด้วยหมากแห้งให้มี หู ตา จมูก ปาก เหมือนกับหน้าคนจริง ๆ

ปัญหาจากการสร้างสรรคผลงานชิ้นนี้ รูปทรงของผลงานดูไม่มีชีวิตชีวา ทำให้สูญเสียความรู้สึก และสื่อการแสดงออกไป ผลงานยังมีน้ำหนักที่มากเกินไป เนื่องจากการยึดติดกับการสร้างรูปทรงใบหน้ามากเกินไป ข้าพเจ้าจึงนำข้อบกพร่องมาแก้ไข และพัฒนาต่อทั้งทางด้านความคิด ด้านรูปทรงสื่อการแสดงออก นำไปสร้างสรรคผลงานชุดต่อ ๆ ไป

ผลงาน "รูปทรงอิสระ" มีแนวคิดที่ยังคงเหมือนเดิม แต่เปลี่ยนแปลงรูปทรงสื่อการแสดงออก โดยผลงานชิ้นนี้อาศัยรูปทรงอิสระ ข้าพเจ้าได้ใช้หมากแห้งเป็นสื่อการแสดงออกแทนด้วยยาย ด้วยเทคนิควิธีการสร้างโครงไม้ไผ่ ตามด้วยการติดกระดาษหรือที่เรียกว่า เปเปอร์มาเช่บนโครงไม้ไผ่ ผสมซีลี้อยู่กับกาวลาเท็กซ์ทาบนเปเปอร์มาเช่ แล้วติดด้วยหมากแห้งทับซ้อนกัน

ปัญหาจากการสร้างสรรคผลงานชิ้นนี้ คือ ผลงานมีขนาดใหญ่จนเกินไป มีผลต่อการเคลื่อนย้ายผลงาน ซีลี้อยู่ที่ผสมกาวลาเท็กซ์ ยังไม่แข็งแรงพอที่จะยึดหมากให้ติดกับโครงไม้ไผ่ได้ ทำให้ผลงานบางส่วนหลุดลอกออกมา

จากการสร้างสรรคผลงานในระยะนี้ เป็นการเริ่มต้นการสร้างสรรคผลงานศิลปะของ

ข้าพเจ้า อยู่ในช่วงค้นคว้าหาวิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานให้เข้ากับแนวความคิด และยังเป็น การทดลองหาเทคนิคการสร้างสรรค์ ผลงานที่ได้จึงไม่สมบูรณ์ยังต้องอาศัยแนวความคิด กระบวนการสร้างสรรค์ที่ชัดเจนมากกว่านี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผลงานก่อนศิลปินนักรยะที่ 2 ผลงานในระยะนี้ เป็นการพัฒนาต่อเนื่องมาจาก ระยะที่ 1 ข้าพเจ้าได้นำเอาข้อบกพร่องจากการสร้างสรรค์ชิ้นที่แล้วมา นำมาแก้ไขปรับปรุง และ พัฒนา โดยยังคงแนวคิดในเรื่องเดิม แต่เปลี่ยนแปลงรูปแบบผลงานเป็นรูปแบบ 2 มิติ

ผลงาน “ยายกับหลาน” เป็นผลงานที่นำเรื่องราวความรัก ความผูกพันที่มีต่อยายมาเป็น แรงบันดาลใจ สร้างรูปทรงคนด้วยการนำวัตถุดิบธรรมชาติมาสร้างงานศิลปะ ภายในผลงานมีการ ร้อยติดเปลือกหอยมาก และผลหมากแห้ง มีการเพิ่มเติมด้วยการเย็บลวดลายผ้าถุงพร้อมเย็บร้อย ลูกบิดในบางส่วนของผลงาน เพื่อให้เกิดสีสัน และความสวยงาม

ผลจากการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ คือ เปลือกของผลหมากนานไปจะแห้งกรอบ ทำให้ สูญเสียลักษณะรูปทรง และอาจหลุดออกได้ อีกทั้งดูเหมือนเป็นการเล่าเรื่องมากเกินไป ข้าพเจ้า จึงได้นำข้อบกพร่องนี้มาแก้ไข และคิดค้นหาวิธีการกระบวนการสร้างสรรค์ในผลงานชุดต่อ ๆ มา

ผลงาน “ยาย หมายเลข 1” จากผลงานชิ้นที่แล้ว ทำให้ข้าพเจ้าได้คิดค้นวิธีการนำหมาก แห้งมาสร้างผลงานอย่างไร จึงจะได้ผลที่ตอบสนองต่อแนวความคิดให้ได้มากที่สุด โดยทำความเข้าใจกับเทคนิคการใช้สีจากหมากแห้ง แปรสภาพให้แข็งแรงติดทนนาน ข้าพเจ้าจึงใช้สีน้ำ พลาสติกทาทับซ้อนกันลงบนเฟรม ร่างภาพใบหน้ายายและเขียนด้วยสีน้ำหมาก เพิ่มเติมการเก็บ รายละเอียดด้วยการใช้เกยรองเขียนบางส่วนภายในผลงาน

ผลที่ได้จากการสร้างสรรค์ รูปทรงมีความชัดเจน ยึดติดกับรูปแบบที่เหมือนจริงมาก เกินไป ไม่ได้นำรูปทรงใบหน้ามาคลี่คลายให้น่าสนใจมากกว่านี้ จากการที่ได้สร้างสรรค์ผลงานชิ้น นี้ ทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้กรรมวิธีการสกัดสีจากหมากแห้ง และยังเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ผลงานในชิ้นต่อ ๆ ไป

ผลงาน “รูปทรงยาย” ผลงานชุดนี้มีอยู่ด้วยกัน 2 ชิ้น เป็นผลงานการนำเอารูปทรงมา คลี่คลายจากชิ้นที่แล้ว และปรับเปลี่ยนเทคนิควิธีการโดยอาศัยแนวความคิดเดิม การสร้างพื้นผิว

จากสีน้ำพลาสติกทำทับซ้อนกันให้เกิดเป็นพื้นผิวที่ขรุขระ สร้างภาพด้วยการเขียนสีน้ำมาก และใช้ผงหมากที่บดยังไม่ละเอียดทับซ้อนลงไปในส่วนบางส่วนของผลงาน เพิ่มเติมด้วยการเขียนสีฝุ่นทอง สร้างลวดลายรูปทรงต้นไม้ผสมผสานกับเทคนิค

ผลที่ได้จากการสร้างสรรค์มีทั้งข้อดี และข้อเสีย ข้อดีคือได้เรียนรู้กรรมวิธีในการสร้างสรรค์มากขึ้น รวมทั้งผลของการทับซ้อนกันของสีเกิดเป็นพื้นผิวที่น่าสนใจ ส่วนข้อเสียรูปทรง และพื้นผิวยังมีความต่างกัน เนื่องจากสีน้ำหมากที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานผสมผสานกับสีน้ำพลาสติกดูไม่เข้ากัน คุณค่าทางวัตถุดิบต่างกันโดยสิ้นเชิง หลังจากการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความคิดจินตนาการที่จะสร้างสรรค์ผลงานชุดต่อ ๆ ไปจากสีธรรมชาติ

ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 3 ผลงานในระยะนี้ได้มีการปรับเปลี่ยนเทคนิคต่อมาจากระยะที่ 2 ซึ่งข้าพเจ้าได้นำทั้งข้อดี และข้อเสียที่ได้จากการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่แล้วนำมาปรับปรุงใช้กับผลงานในระยะนี้ มีแนวความคิดโดยยังเน้นเรื่องราวเกี่ยวกับยาย

ผลงาน “ยาย หมายเลข 2” มีอยู่ด้วยกัน 2 ชิ้น ได้มีการพัฒนาจากชิ้นที่แล้วโดยการสกัดสีธรรมชาติที่ได้จากขมิ้น นำมาสร้างสรรค์ผลงานทับซ้อนกันกับสีน้ำหมาก เกิดเป็นพื้นผิวที่น่าสนใจมาก ตามด้วยการเขียนรูปทรงใบหน้ายายด้วยสีน้ำหมาก และใช้สีฝุ่นทองเขียนรูปทรงต้นไม้ให้ซ้อนกันอยู่ในใบหน้ายายผสมกลมกลืนกัน

ผลที่ได้จากผลงานชิ้นนี้ คือ การเก็บรายละเอียดความเหมือนจริงมากเกินไป ทำให้ผลงานลดความสำคัญของเทคนิคลงไป เนื่องจากข้าพเจ้ายึดติดแต่กับความสวยงาม และเหมือนจริง จึงทำให้การสร้างสรรค์ผลงานมีข้อบกพร่องที่ต้องนำไปแก้ไขปรับปรุงให้ผลงานดียิ่งขึ้น

ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 4 ผลงานระยะนี้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาจากผลงานระยะที่ 3 ซึ่งข้าพเจ้าได้นำเทคนิคมาปรับเปลี่ยนเพิ่มเติม และลดทอนรูปทรงที่เหมือนจริงจากที่ได้เรียนรู้ข้อบกพร่องของชิ้นงานที่ผ่านมา ทำให้ข้าพเจ้าคิดค้นวิธีการสร้างสรรค์ให้ดียิ่งขึ้น

ผลงาน “รูปทรงยาย หมายเลข 1” โดยได้นำเทคนิควิธีการประกอบกับรูปทรง รวมทั้งการสร้างลวดลายให้เหมาะสมกับผลงาน ผลงานชิ้นนี้เป็นการนำเอาแนวความคิดเรื่องราวความรัก

และความผูกพัน ที่มีเทคนิคเป็นสื่อของการแสดงออกถึงความรู้สึกผสมผสานกับรูปทรงคนชรา

การสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ข้าพเจ้าได้เพิ่มเติมเทคนิค โดยการใช้ปูนเคี้ยวหมาก (ปูนขาว) ทับซ้อนกันระหว่างน้ำหมาก และขมิ้น ผสมผสมกันอย่างกลมกลืน เกิดเป็นพื้นผิวที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น มีพื้นผิวที่ขรุขระ และพื้นผิวที่มันวาวเป็นบางส่วน จากนั้นสร้างรูปทรงคนชราด้วยการทับซ้อนน้ำหมากลงไป เพิ่มเติมการเขียนลวดลายซ้อนไปกับในรูปทรงคนชรา จากผลงานนี้มีความแตกต่างจากผลงานที่ผ่านมา มีการพัฒนาที่ดียิ่งขึ้น และการติดตั้งผลงานการใช้แสงไฟ ทำให้แสงกระทบกับพื้นผิวภายในผลงานจึงเกิดสีบรรยากาศโทนสีที่กลมกลืน ทำให้ผลงานมีชีวิตชีวามากยิ่งขึ้น

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์

ผลงานชุด "รูปทรงคนชรา" เป็นการสรุปการทำงานทั้งหมดที่ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์มา การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ได้มีความชัดเจน และน่าสนใจ ข้าพเจ้าได้นำเรื่องราวความรัก ความผูกพัน และความประทับใจที่มีต่อยาย เล่าเรื่องผ่านรูปทรงคนชรา และเทคนิคพื้นผิวที่บ่งบอกถึงริ้วรอยกาลเวลา เพื่อถ่ายทอดจินตนาการความรู้สึก ข้าพเจ้าได้รวบรวมข้อมูลนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ โดยมีการพัฒนามาจากผลงานที่แล้วมา ทั้งด้านแนวความคิด ด้านเทคนิค กระบวนการที่สร้างสรรค์ผลงานที่ชัดเจนมากขึ้น และการคลี่คลายรูปทรงการลดทอนความเหมือนจริง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน การนำเทคนิคการทับซ้อนกันของสีธรรมชาติมาผสมผสานกับลวดลายต้นไม้ผลงานชุดนี้จึงดูมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

พื้นผิวของผลงานได้มาจากน้ำหมาก ขมิ้น และปูนเคี้ยวหมาก ข้าพเจ้าได้เล่าเรื่องราวผ่านกระบวนการทับซ้อนกันของสีธรรมชาติ ผสมผสมกันให้กลมกลืนเป็นพื้นสีเดียวกัน ผลงานในชุดนี้แต่ละชิ้นจะมีความแตกต่างกันของสี เนื่องจากการทับซ้อนที่มีปริมาณการผสมสีที่ไม่เท่ากันในแต่ละชิ้น จึงเกิดเป็นเทคนิคที่ตอบสนองต่อแนวคิด จากกระบวนการนี้ทำให้เห็นว่าการทำงานศิลปะนี้ไม่จำเป็นต้องยึดติดกับรูปทรงที่เหมือนจริงเสมอไป หากแต่การใช้เทคนิคก็มีความสำคัญทำให้ผลงานสร้างสรรค์มีเอกภาพที่สมบูรณ์ได้

ส่วนรูปทรงที่นำมาสร้างสรรค์ผลงานก็สร้างจากการทับซ้อนกันของสีน้ำหมาก เกิดเป็น

น้ำหนักอ่อนแก่ จากการทำผสมผสานกันด้วยสีจากธรรมชาติเอง รูปทรงผลงานชุดนี้เป็นรูปทรงคนชราประกอบ ซึ่งได้ผ่านการคลี่คลายรูปทรงออกมา สร้างความรู้สึก และความเคลื่อนไหว มีการลดทอนรายละเอียดจากความเหมือนจริง เพื่อไม่ให้ดูเหมือนการเขียนภาพเหมือนจริงจนเกินไป และภายในผลงานมีรูปทรงคนชราทับซ้อนกับพื้นผิว เล่าเรื่องราวผ่านกระบวนการสีธรรมชาติ

การนำเสนอผลงานชุดนี้มีความสำคัญไม่แพ้กระบวนการสร้างสรรค์ ซึ่งการติดตั้งผลงานในชุดแรก ๆ นั้น ผลงานอยู่ในที่สว่างมากเกินไปทำให้ผลงานดูโปร่งแสง เบา เนื่องจากแสงสว่างที่กระทบกับพื้นผิวไม่เกิดผลในการสร้างสีบรรยากาศ ข้าพเจ้าจึงทำการติดตั้งผลงานใหม่ โดยนำผลงานมาติดตั้งในห้องที่มีแสงไฟสลัวให้แสงไฟกระทบกับผลงาน สร้างสีบรรยากาศให้ดูมีชีวิตชีวา และยังเห็นลวดลายได้ชัดเจน รวมทั้งทำให้ผลงานชุดนี้มีความลงตัว และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

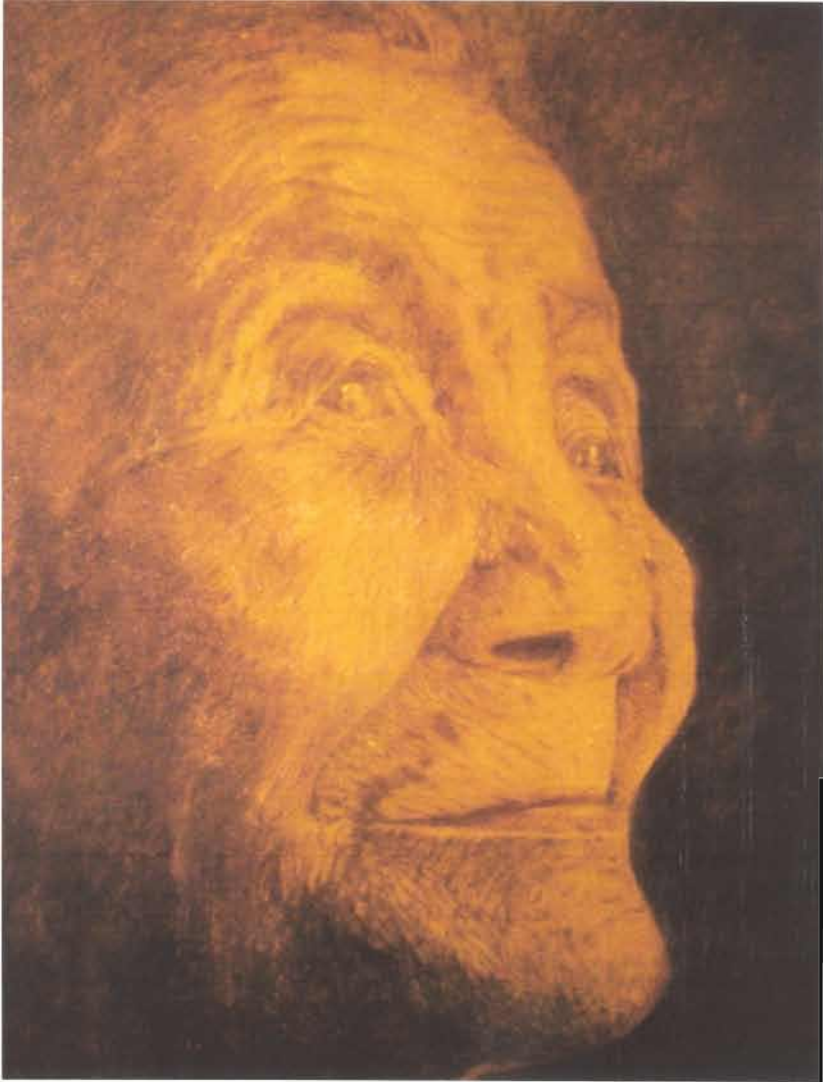
ภาพที่ 36: ภาพผลงานระยะก่อนคิดปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 37: ภาพผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ภาพที่ 38: ภาพผลงานระยะก่อนศิลปินนิพนธ์ ชั้นที่ 3

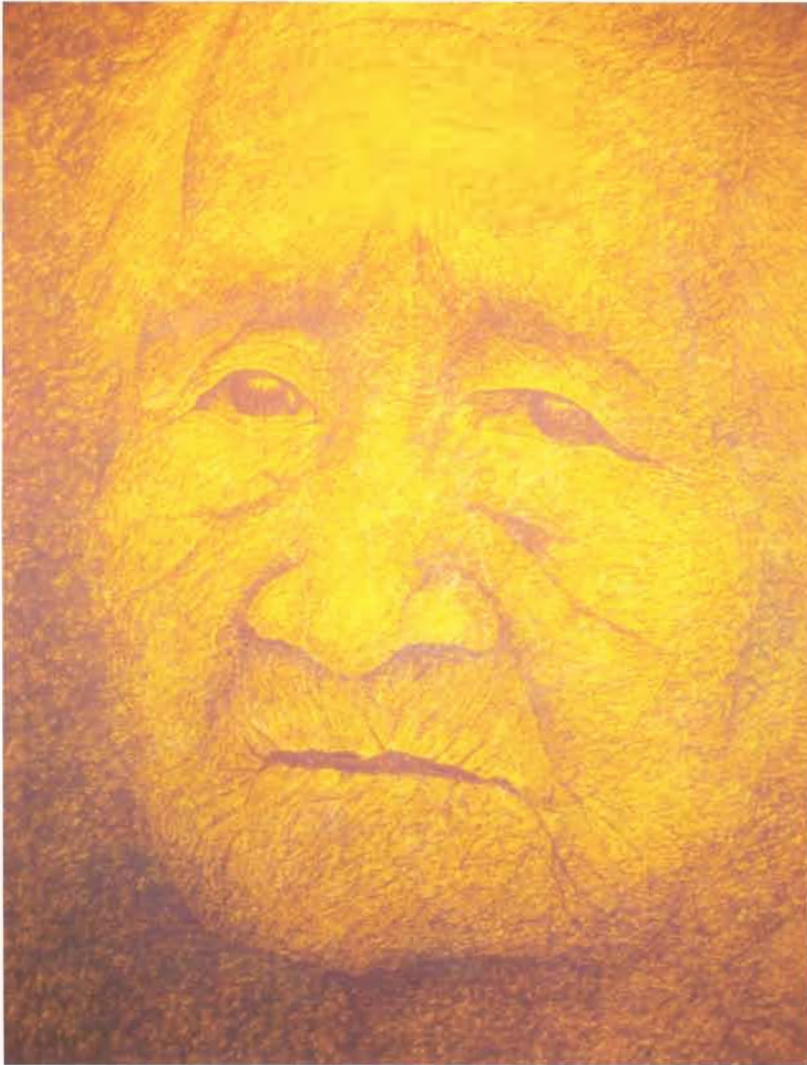
ภาพที่ 39: ภาพผลงานระยะก่อนศิลปินนิพนธ์ ชั้นที่ 4

ภาพที่ 40: ภาพผลงานระยะก่อนศิลปินพินท์ ชั้นที่ 5

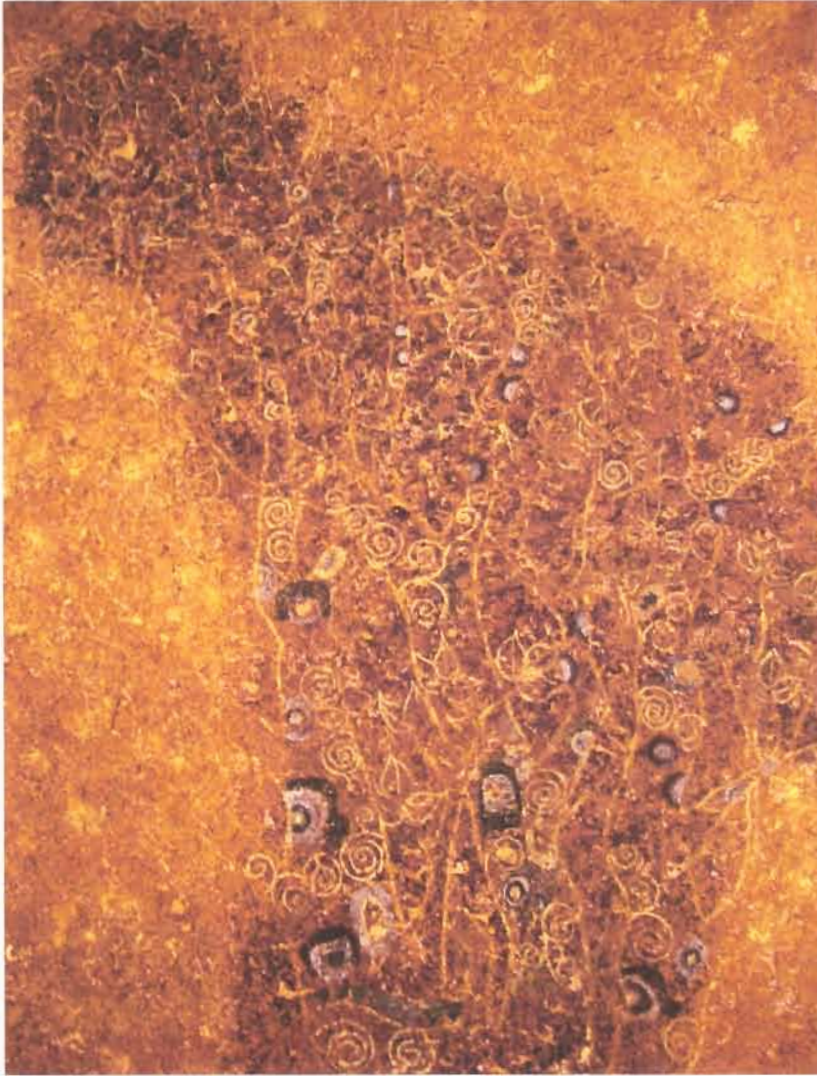
ภาพที่ 41: ภาพผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 6

ภาพที่ 42: ภาพผลงานระยะก่อนศิลปินพินธ์ ชินที่ 7

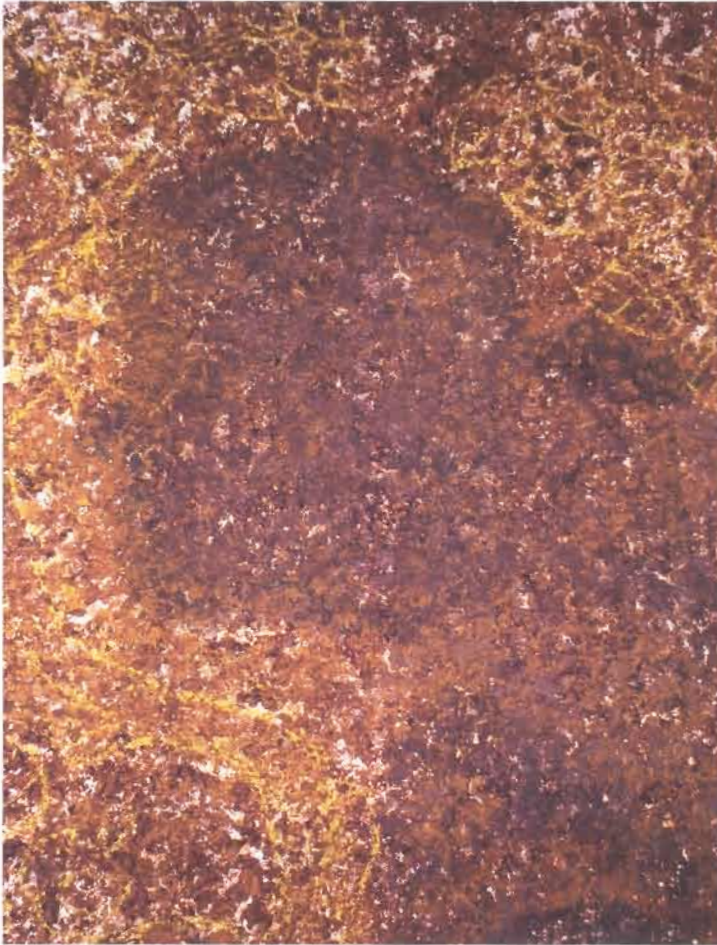
ภาพที่ 43: ภาพผลงานระยะก่อนศิลปินพนธ์ ชั้นที่ 8

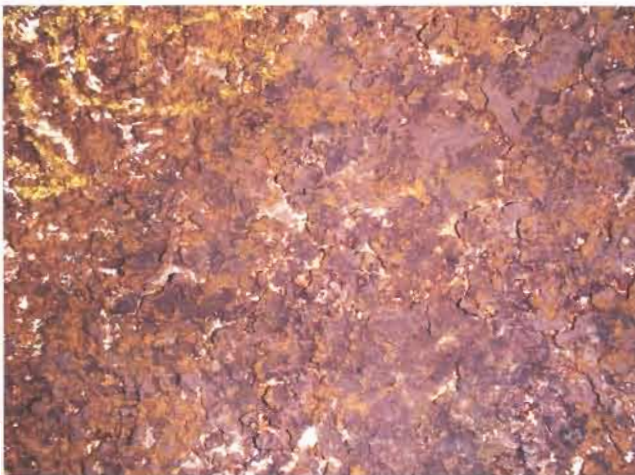
ภาพที่ 44: ภาพผลงานระยะก่อนศิลปินพจน์ ชั้นที่ 9

ภาพที่ 45: ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชั้นที่ 1

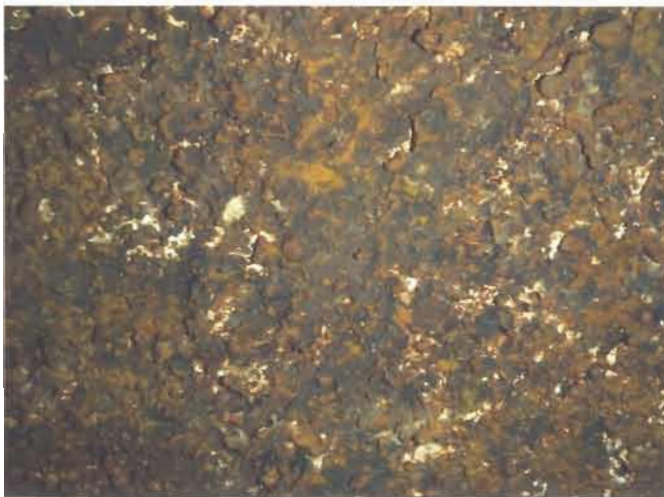
ภาพที่ 46: รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

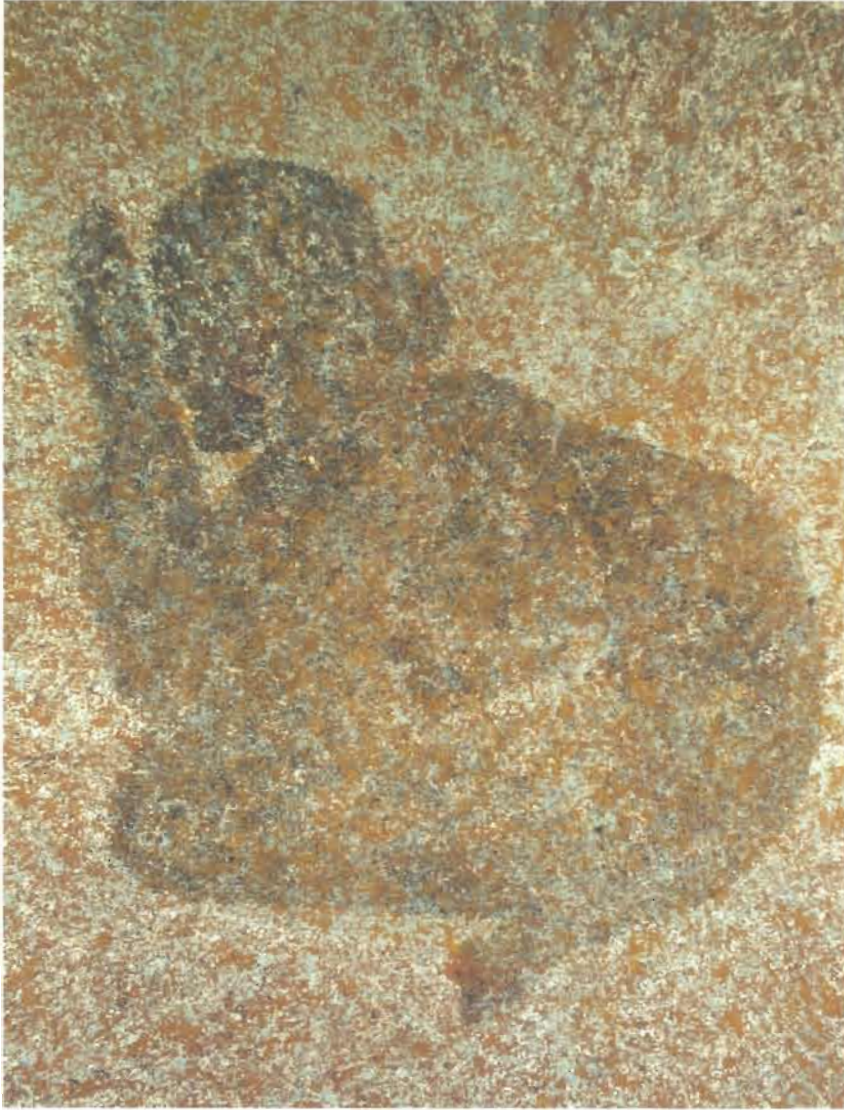
ภาพที่ 47: รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 48: รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 49: รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

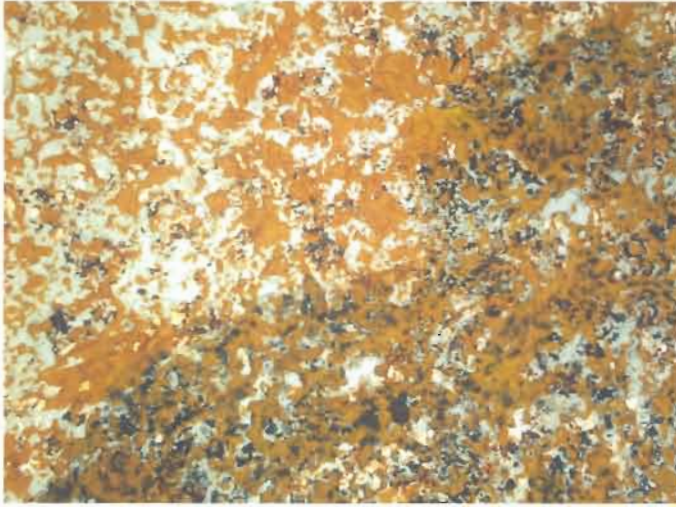
ภาพที่ 50: ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

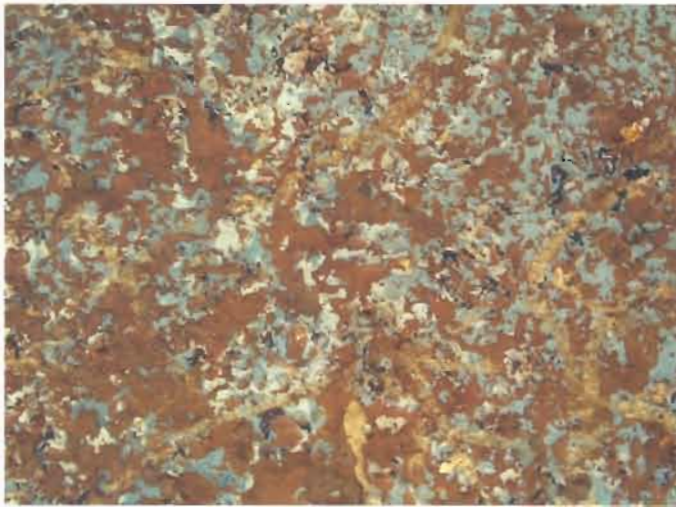
ภาพที่ 51: รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

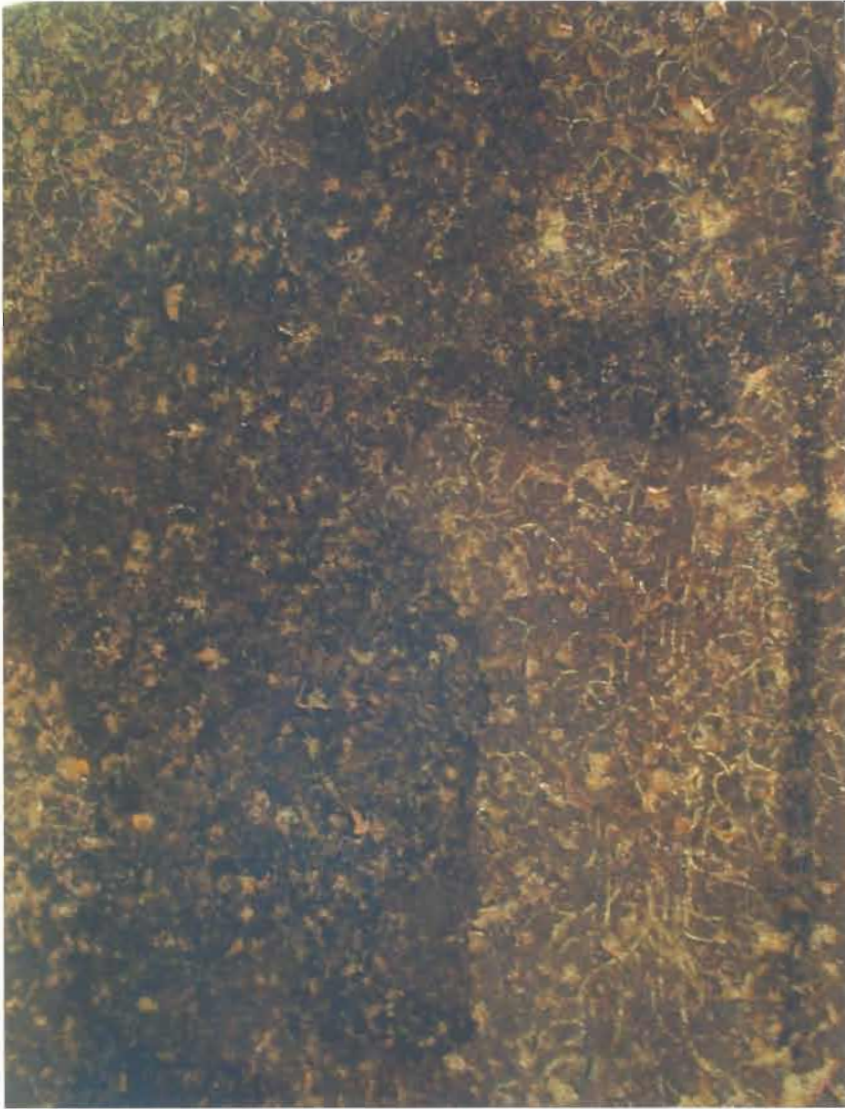
ภาพที่ 52: รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

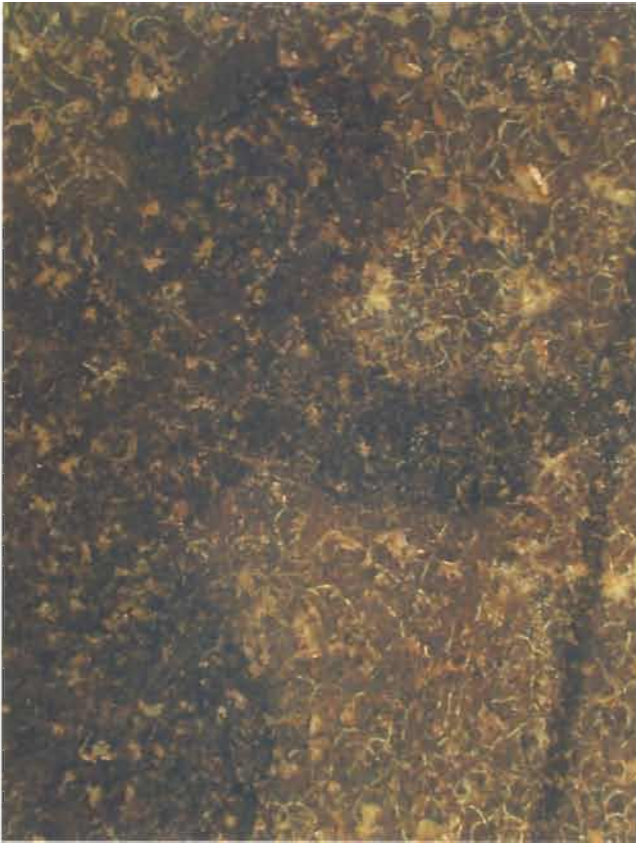
ภาพที่ 53: รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ภาพที่ 54: รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

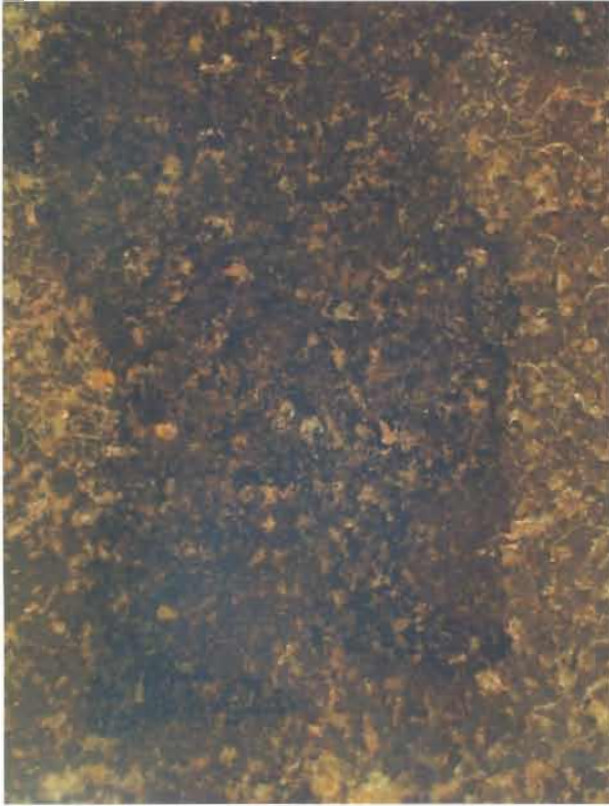
ภาพที่ 55: ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

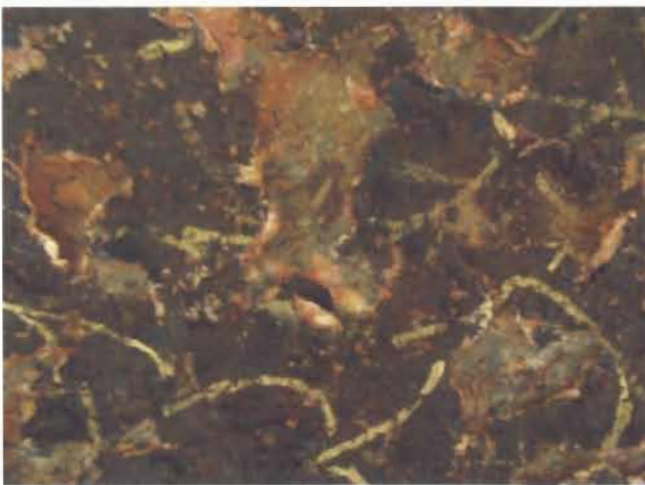
ภาพที่ 56: รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 57: รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

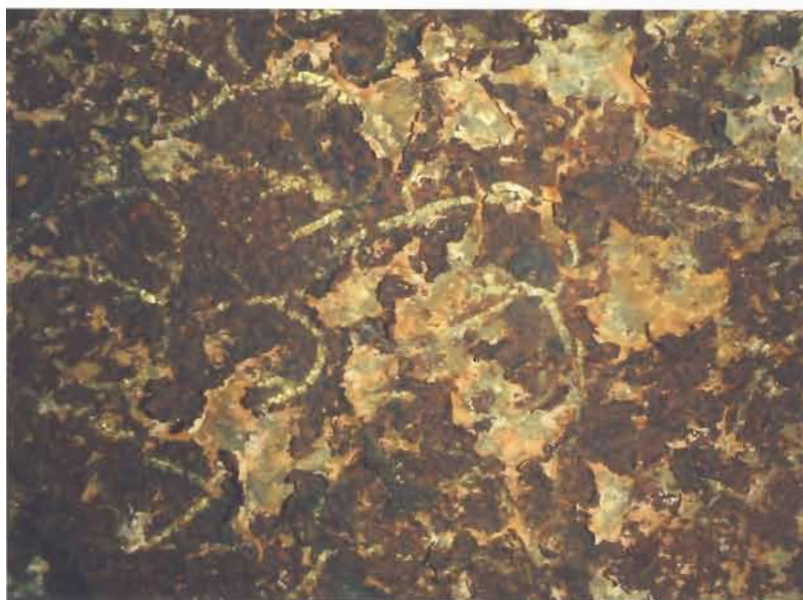
ภาพที่ 58: รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 59: รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 60: รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 61: รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

บทที่ 5

สรุป

ในการศึกษาศิลปนิพนธ์หัวข้อ “มิติที่ทับซ้อนของรูปทรงและวัสดุ” มีรูปแบบการทำงานที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน จากการนำเทคนิคสีธรรมชาติมาสกัดสี ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะออกมาในรูปแบบ 2 มิติ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติของไทย ที่มีบทบาทต่องานศิลปะ โดยอาศัยงานจิตรกรรมไทยเป็นสื่อในการแสดงออก นำเสนอผลงานด้านเทคนิค และวัสดุ โดยมีแรงบันดาลใจมาจากความรู้สึกส่วนตัว ผสมผสานกับจินตนาการ และแนวความคิด ซึ่งข้าพเจ้าได้ศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจากที่เคยนำวัตถุดิบ มาร้อยติดสร้างผลงาน จนมาเป็นการสกัดสีจากวัตถุดิบทำให้ข้าพเจ้าเรียนรู้การสร้างสรรค์ผลงานจากสีธรรมชาติ ที่ไม่ได้สร้างสรรค์ขึ้นมาเพียงเป็นสื่อสัญลักษณ์การแสดงออก แต่เป็นการสร้างเทคนิคที่แปลกใหม่ โดยสร้างพื้นผิว และรูปทรงคนชรา ผสมผสานกับเทคนิค การทับซ้อนกันของสีน้ำหมาก ขมิ้น และปูนเคี้ยวหมาก ทั้งการเขียนลวดลาย ทับซ้อนกับเทคนิคสีธรรมชาติ ข้าพเจ้าได้รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ข้อมูลด้านเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิด รวมทั้งแรงบันดาลใจที่ได้จากสีธรรมชาติ ทั้งด้านรูปแบบ และเทคนิค การค้นหาวิธีการสร้างสรรค์ที่แตกต่าง

ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ ได้ดำเนินไปตามมีขั้นตอนอย่างมีระบบ เริ่มจากการคิด การหาข้อมูล การร่างภาพผลงาน การขยายภาพร่าง การสกัดสีธรรมชาติ และการสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนถึงขั้นตอนการเก็บรายละเอียดผลงานให้สมบูรณ์ ตามลำดับ ตามความถนัด และวิธีการนำเสนอให้ผลงานออกมาสมบูรณ์ ข้าพเจ้าได้พัฒนารูปแบบ เทคนิค จากผลงานช่างก่อนศิลปนิพนธ์ มาสู่ผลงานศิลปนิพนธ์ให้มากที่สุด และเพื่อให้ผลงานตอบสนองแนวความคิด และเกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ นำไปศึกษาค้นคว้าเทคนิค และวิธีการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจากสีธรรมชาติ สร้างผลงานในรูปแบบเฉพาะตนให้ดียิ่งขึ้นในภายภาคหน้า

บรรณานุกรม

เข้าถึงได้จาก: <http://www.chachoengsao.doae.go.th/ecoplants/mak.html> สืบค้น 18

กันยายน 2555

เข้าถึงได้จาก: <http://www.chulapedia.chula.ac.th/index.php/> ที่มาข้อมูลนิตยสาร

ศิลปวัฒนธรรม สืบค้น 18 กันยายน 2555

เข้าถึงได้จาก: <http://www.thailabonline.com/herbal2.htm> สืบค้น 25 กันยายน 2555

เข้าถึงได้จาก: <http://www.ranthong.com/smf/index.php?action=printpage;topic=>

30120.0 สืบค้น 25 กันยายน 2555

ข้อมูลภาพ: Magazine ศคน ปีที่ 5 ฉบับที่ 12 (60) ตุลาคม 2553

รายชื่อผลงานที่ใช้ในการศึกษาศิลปินพันธ์

ผลงานการสร้างสรรค์ระยะก่อนศิลปินพันธ์

ระยะที่ 1	ชื่อผลงาน	ขนาด	เทคนิค
1	"ยาย"	ผืนแปร	ติดหมากกับโครงไม้ไผ่
2	"อิสระ"	ผืนแปร	ติดหมากกับโครงไม้ไผ่

ระยะที่ 2	ชื่อผลงาน	ขนาด	เทคนิค
1	"ยายกับหลาน"	150 x 120 ซม.	ปะติด, รั้อย เย็บ
2	"ยาย หมายเลข 1"	170 x 150 ซม.	เขียนสีน้ำหมากเกยรอง
3	"รูปทรงยาย"	150 x 150 ซม.	น้ำหมากทับซ้อนสีพลาสติก
4	"รูปทรงยาย"	150 x 150 ซม.	น้ำหมากทับซ้อนสีพลาสติก

ระยะที่ 3	ชื่อผลงาน	ขนาด	เทคนิค
1	"ยาย หมายเลข 2"	150 x 120 ซม.	น้ำหมากทับซ้อนกับขมิ้น
2	"ยาย หมายเลข 2"	150 x 120 ซม.	น้ำหมากทับซ้อนกับขมิ้น

ระยะที่ 4	ชื่อผลงาน	ขนาด	เทคนิค
1	"รูปทรงยาย หมายเลข 1"	150 x 120 ซม.	น้ำหมากขมิ้น และปูนขาว

ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปินพันธ์

	ชื่อผลงาน	ขนาด	เทคนิค
1	"รูปทรงคนชรา"	180 x 140 ซม.	น้ำหมากขมิ้น และปูนขาว